

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Viasztók jelentkezzenek!

Két nap óta hosszú névsort olvasunk a helyi deli Vest hasábjain. A város polgármesteri hivatala jelentkezésre szólít fel, és abból a célból, hogy felvehessék őket a választók névjegyzékébe. Azok a férfiak, akik ilyen atyailag gondoskodnak a város, annak a felhíváshoz szerencsésük van, annyian régibb elöljárók, tehát túlnyomólag képviselők, akik az állampolgári összejárásnak szerepeltek és így ezen a címen is vehették őket fel a választók listájára.

Mi természetesen örömmel látjuk a polgármesteri hivatal gyönyörű figyelmét, melyvel éberen őrködik afelett, hogy senki ne maradjon ki a köztársasági választásokon a szavazók névjegyzékéből, ha ez megilleti. A regábeli urak ha Nagyváradon laknak, itt is szavaznak és így nagyon fontos és demokratikus eljárás, hogy a polgármesteri hivatal felhívja őket, hogy jelentkezésre szólítsák fel őket, hogy a közéletből, vagy egyéb elfoglaltságukból kívül ne felejtsek önmagukat az állampolgári sáncain.

Annál nagyobb meglepéssel látjuk a városi igazgatási gondviselésnek ezt a megkapó nyilatkozását, mert ebből azt reméljük, hogy a polgármesteri hivatal a város auktori lakosaival szemben is ugyanazt a becérző figyelmet fogja tanúsítani, mint a regábeli polgártársainkkal szemben. A múltban, amikor először állították össze az új impérium alatt Nagyvárad választóinak névsorát, ezt a kitüntető figyelmet ugyanis nem éreztük, mert a hetvenezernyi civil lakosú városból alig 2500 ember érdemelte ki a szavazati jogot és a polgármesteri hivatal a kimaradtakhoz nem fordított névszerint mostani gyöngéd felhívást, hogy a választói névjegyzék kiegészítése céljából jelentkezzenek. De nem kell szégyenünk olyan messzire. Itt volt pár éve a mezőgazdasági kamarák névjegyzékének összeállítása, amikor is csupán hetven ember találták a szavazati jogra érdemesnek, a polgármesteri hivatal akkor sem bonyolította a telekkönyvi hivataltól a szülőbirtokosokat és egyéb kisgazdákat, hogy az istenért jelentkezzenek, ki ne maradjanak a névsorból, pedig ezek mind idevalósi becsületes földművelők, polgárok; sőt, ha nem tévedünk, még a hetven szerencsését is megválasztották úgy, hogy hírhondónak csupán ötven nagyvárad polgár maradt a választói névsorban.

Mondjuk: az eddigi eljárás szomorú tapasztalat után különösen kettőzött öröm fog bennünket, hogy most a polgármesteri hivatal változtatott az eddigi módszeren, az eddigi feledékeny és kissé felületleges névsor-összeállítási rendszeren és — hogy úgy mondjuk — házhöz szállítja a város új és régi lakosait a szavazati jogot. Azaz egyelőre így látjuk, hogy egyelőre csupán a városi honpolgárai részesülnek a disztinktív elöljárásban, de el bennünk a remény, hogy a régi tőzsgyökeres lakosságot sem fogják elhanyagolni, sem nemzeti, sem faji, sem elekezeti tekintetek miatt és nem lesz egy pennszült lakosnak sem nehezebb bejutni

a választójog paradicsomába, mint egy regábeli polgárnak átcsúszni a tű fókán. Fellobog bennünk a hit, amidőn most a polgármesteri hivatal felhívását és régi királyságbeli honfitársaink névsorát olvassuk, hogy a többi nagyvárad lakossal szemben sem azt fogják nézni, hogy milyen indokok hagyhatók ki a választói névsorból, hanem kutatni fognak a legpróbb lehetőség, a legvalószínűbb jogcímek után, hogy mindenkit feltétlenül belefoghassanak a listámba és az egész vonalon érvényesüljön fog az a demokratikus törekvés, hogy minél több szava-

zója legyen Nagyvárad városának és így a községi, képviselői és szenátori választásoknál minél biztosabban, erőteljesebben, félreismertethetetlenül és hamisítatlanul jusszon a közakarat és a közvélemény kifejezésére. Hálásan üdvözljük tehát a polgármesteri hivatal kezdeményező lépését, nem értjük félre nem, konstitucionális intencióit és várjuk az időt, amikor mi is emelt fővel és jogaink biztos birtokában léphetünk be minél tömegesebben a népképviselői közgyűlési sorába, hogy vezetőül azokat válasszuk meg, akiket akarunk.

A leszerelési konferencia egybehívását javasolják a Népszövetség gyűlésén

A népszövetségi tanács tegnapi ülésén Paul-Boncour szólt föl, aki a geníi jegyzőkönyvet védelmezte. Hangsúlyozta Franciaországnak a Nemzetek Szövetségébe vett rendíthetetlen hitét és kijelentette, hogy ezek a fogalmak: döntőbíró, biztonság és leszerelés elválaszthatatlanok egymástól. Érvéle, amely ismételt Chamberlain ellen irányult, mindegyre arra a végső következtetésre jutott, hogy a geníi jegyzőkönyv csak a Nemzetek Szövetsége egységes véleményének határozatait precizirozza. Franciaország — szerinte — csak akkor működhet közre a leszerelési probléma megoldásán korlátlanul, ha a biztonságra nézve elég garancia forog fenn. Boncour beszédét élénk tetszéssel fogadták.

Chamberlain angol külügyminiszter elhagyja Geníet. Valószínű, hogy a népszövetség tanácskozásaira már nem fog visszatérni. Az angol delegáció vezetését lord Robert Cecil veszi át.

Párisból jelentik: Painlevé strassburgi beszédében a német-francia megbékülést a világéke problémájának mondotta.

— A német-francia meggyezés, — mondja, — vagy legalább is a megbékülés a világéke legfontosabb előfeltétele. Nem lehet tartós békéről, igazi nyugalomról beszélni Európában mindaddig, ameddig az az érzés uralkodik, hogy a kontinens két vezető nepe, a német és a francia örökké készen állnak, hogy valamilyen ürüggyel egymásra rontsanak. Az a meggyőződés, hogy a német nép sem gondol újabb háborúra és hogyha a jövő békéjének megadja a megfelelő biztosítékot, bizonyosan sikerülni fog a háború veszedelmét elkerülni...

Strassburg polgármestere is beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Elzász arra törekszik, hogy Németország és Franciaország kölcsönös megértését közelebb hozza.

A jövő hét elejére vasúti sztrájkot várnak Németországban

Berlinből jelentik: A munkügyi miniszterium egyik döntőbírója foglalkozott a vasúti munkások bérkövetelésével és elutasította azt. Lekintettel arra, hogy szeptember tizenötödikén kell a munkásságnak választ adni a határozatra, arra számítanak, hogy Németországban akkor kitör a vasúti sztrájk.

A birodalmi vasutak előkészületeket tettek arra, az esetre, ha a sztrájk csakugyan kitörne.

Számítanak arra, hogy automobillal tartják fenn a forgalmat. Az automobillal azonban szintén a közlekedési szövettséghez tartoznak, amely kartell-viszonyban van a vasúti munkások szakszervezetével. Ha tehát a vasutások sztrájkba lépnek, akkor ugyanaznap az automobillevezetők is csatlakoznának hozzájuk. Ezenkívül a postai alkalmazottak és a vasúti hivatalnokok is bérmozgalmat indítottak. A vasutások sztrájkja esetén számolni kell azzal, hogy a vasúti hivatalnokok és a postások is leteszik a munkát. A jövő hét elején tehát Németország súlyos helyzetnek néz elébe. A vasúti munkások körében igen nagy az elkeseredés úgy, hogy a vasúti sztrájk kitörését elkerülhetetlennek tartják.

Aberlini házak egynegyede került idegen kézbe

Berlinből jelentik: Ismeretes, hogy az inflációs korszak alatt nagyon sok külföldi állampolgár szerzett háztulajdont Berlinben, rendkívül alacsony áron. Végleges statisztikai adatok még nem állnak rendelkezésre, de hozzávetőlegesen már most megállapították, hogy körülbelül huszezer berlini ház került külföldiek tulajdonába. Erőteljes, hogy a legtöbb ház nem jóvalutájú országok állampolgárainak birtokába, hanem osztrákok, lengyelek és magyarok birtokába került. Ennek oka főképpen abban rejlik, hogy a jóvalutájú országok tőkéseinek figyelmét elsősorban a hozadék felé irányult, minthán tőkéjükkel nem voltak kénytelenek biztos tárgyi értékekben valórizálni, hiszen erre saját valutájuk elég alkalmas nyújtott. A spekuláció iránt sem voltak olyan fogékonyak, azonkívül pedig kevésbé is bíztak a német viszony rendezésében, mint azok, akik előtt a német főváros nimbusza régebbi kapcsolatok folytán változatlanul fennmaradt.

A Németország felé orientálódó külföldi tőkések nagyon sokat veszítettek a márkaspekuláción és így kevésbé érdeklődtek még további angazsmanok iránt. Így adódott hogy a külföldiek által vásárolt házakból kb. 30 százaléka lengyelekre, husz százalék osztrákokra, közel tizenegyszázalék csehszlovákokra és majdnem tíz százalék magyarokra esik. Az összes berlini házaknak huszonöt százaléka került idegen kézbe.

Nem érdekeltlen, hogy ujabban a német kormány nagy gondokat okoz, hogy a németek kezdik az eladott házakat visszavásárolni és ezen a címen nagyon sok pénz vándorol ki az országból. Ez annál is inkább érthető, miután a külföldi háztulajdonosok nagyrésze még csak nem is látta a tulajdonát képező házat.

Elköltözték-e a házépítésre összegyűlt pénzeket?

A Lakásbérleti Szövetségének tegnapi gyűlésén egyik tag felvetette a kérdést, hogy mi történt a Házépítő Részvénytársaságra összegyűlt pénzzel, amelyet nem egyéni célokra adtak azok, akik a lakásinség megszüntetésére hoztak áldozatot, hanem a lakásépítés megkezdésére és kifejezésére.

Felkerestük Popovici Miklós volt prefektust, hogy megkérdezzük, mi van a lakásépítési célokra adott összegekkel, amelyekre hivatalosan is gyűjtöttek. Miután egyik felszólaló azt jegyezte meg, hogy a pénzt különböző célokra elkölthették, ennek nyomán gyanúsítások kaptak lábra. Popovici Miklós drt nem találtuk otthon, elutazott Buziásra gyógykezelés végett. Ezután dr Váradi Ödön ügyvédet, a r.-t. alelnökét kérdeztük meg, aki ezt a felvilágosítást adta:

— A Popovici-akcióra összegyűlt összegeket a nagyvárad bankokba helyeztük el s azok ott is vannak. Így a Nagyvárad Takarékpénztárban, az Ipari- és kereskedelmi szövetkezetben, a Bi-harmadéki Takarékpénztárban van az általa jegyzett összeg. Mindezekből egy banit sem költhöttünk el s vannak természetbeni jegyzetek, la, téglák, cserép.

— Van ezenkívül a nagyvárad latin szer-tartású püspökségnek 500.000 lejes jegyzése, de ez még nincs jóváhagyva s a városnak 2 milliós jegyzése, amely nincs belizetve. Ha a püspökség felettes hatósága jóváhagyja a jegyzést s a város belizeti a két milliót, szonnal megindítjuk a munkát s a további akciót, ellenesetben kénytelenek leszünk elállani a tervtől, amely alkalmas lett volna a most is meglévő lakásinséget megszüntetni.

Vásznakat, chiffonokat megbízható minőségben LEITNER MÁRTON R. T.-nál vehet.

A romániai evangélikusok gyűlése Nagyváradon

A Romániahoz csatolt zsinat-presbiteri evangélikus egyházak végrehajtó bizottsága Nagyváradon tartotta meg idei közgyűlést. Print Lajos főesperes és báró Ambrózy Andor nagybirtokos elnöklésével a nagyvárad egyház vendégszerető körében. Megjelentek a gyűlésen az idetartozó nagyvárad, aradvidéki, bánáti és brassó környéki úgynevezett csángó egyházak kiküldöttei. E végrehajtó bizottság helyettesíti jelenleg az egyházkerületet vagy a püspökséget, melyet annyi utánjárás, ígérlet és es gyűléses dacára még ma sem tudtak ezek ősi kötelekiktől elcsatolt evangélikusaink megalkotni.

A végleges alakulás reményéről, mely különben évszázados autonómiájuk által biztosított jog, semmiképpen se akarnak lemondani s mostani üléstük is ez a gondolat és cél uralta. Hogy az öszel tárgyalás alá kerülő egyházi törvény készületlenül ne találja az evangélikus egyházakat, mindenekelőtt a királytól most már harmadikban kérék zsinattartásra engedélyt s bizottságot is küldött ki báró Soly-mossy Lajos volt egyetemes felelő elnöklésével, amely már a kész alkotmányt újból dolgozza át s különösen a presbiter szervezetre s az egyházi fegyelemre vonatkozólag utasított hasznos és időszerű betoldásokra.

A most októberben életbelépő nyugdíjtörvény alapján a bizottság megteszi sürögösen a lépéseket a lelkészeknek a státusba való felvételére. Ezen országos nyugdíj mellett azonban nyugdíjszegélyinfézetet is alkot a maga hatáskörében. Megütöközéssel vette a gyűlés tudomásul, hogy nem mindenütt hajtsák végre az egyházakra vonatkozó agrártörvény intézkedéseit s ez sürögös jogorvoslatot kíván, örömmel vett tudomást a szatmári evangélikus egyház fejlődéséről, amelyet igaz keresztényi szeretettel mozdít elő a tekintélyes református egyház is. Ujjászervezi továbbá az Evangélikus Lapot, hogy a hívek vallásérkölcsi szükségleteit kielégítse. Elrendelte, hogy a hivatalos pecséten a magyar nyelv mellett az állam nyelve is alkalmazassék, végül az iskoláknak minden áldozattal való fenntartását mondotta ki s új segélyforrások előteremtésére hívta fel az egyházakat.

A gyűlési szünetben az egyház nőegylete

Butyka Lajosné elnöklésével üdvözölte a kiküldötteket s látta magyaros vendégszeretettel az izlésesen feldisznított asztaloknál.

Jugoszláviában nem lehet lapot betiltani

Szabadkáról jelentik: A szabadkai törvényszék az új sajtótörvény életbelépése óta ma határozott első ízben sajtótermelés foglaltása ügyében. A Szabadkán megjelenő Ucca című hetilapot a rendőrség elköltöztette az egyik legutóbbi számában megjelent "Jó vagy István király?" című cikke miatt. A cikkben, amelyet egy kolozsvári lapból lőztek ki, a szabadkai ügyésznek államnénes tendenciát látott s az Uccát elköltöztette. Az ügyész azt az indítványt nyújtotta a törvényszék elé, hogy az elköltöztetést hagyja jóvá s tiltsa be a lap további megjelenését.

A szabadkai kerületi törvényszék a teken foglalkozott az ügyész által indított ügyet s az inkriminált közleményt tartalmú lappeldány elköltöztetését jóváhagyta. Meglaptotta azonban a törvényszék, hogy a sajtótörvény nem változtatta meg az amánynak azt a rendelkezését, hogy időslap megjelenését betiltani nem lehet, es egyes lapszámokat lehet lefoglalni.

A görögkeleti egyház megye zsinatja

A görög keleti egyházmegeye tegnap tartott Nagyváradon, amelyen Ciorog Roman püspök elnököl. A zsinat a Com National Bisericeschen a gör. kel. egyház főbb fórumában megüresedett hat tagágit lyét töltötték be.

Délelőtt 10 órakor a gör. kel. székesegban veni sancte volt, amely után összeült egyházmegeye képviselői. A megnyitó beszédet Ciorogiu Roman püspök mondotta el, aki zolta a zsinat fontosságát. Ezután áttértek a laztásra. Két papi és négy polgári képviselőt választottak. Papiképviselőül Magh Aurél archimandritát és Horváth Endre perest, polgári képviselőül Jacob József Popa Györgyöt, dr Lazar Aurel és Mangra Demetert választották meg.

A szőke Lola megmérgezte magát a vonaton

Tegnap irtunk a szegény szőke Lolát kit egy szigorú detektív letartóztatott, mert lozsvarról érkezett távirat szerint, 300 ezer sikkasztott. Megirtuk azt is, hogy a Lolát lozsvarra kísérte két rendőr. Most aztán a szomorú meglepetéssel szolgált a szőke nő lény, akinél, mikor megmozdították a letartóztatalkalmával, már bucsuzó leveleket találtak, gyilkos akart lenni. Az öngyilkosságot megte a letartóztatás. Lola elindult a két rendő Kolozsvár felé. Nem volt ideges, nem csapott leneteket, csöndesen ült a rendőrök között. kor Révát elhagyta a vonat, Lola panaszkon hogy fáj a feje. Mellette ült egy rendőr, aki mondotta, hogy neki is fáj a feje. Lola pasztillát vett ki a zsebéből és előbb udvariasan ajánlotta a rendőrnök és mondotta, hogy nagy hatással van a fejfájás ellen. A rendőrnök akart orvosságot venni és azt mondta, hogy csak elmúlik a fejfájás magától is. Lola azonban bevett három pasztillát és mikor Csusca telt járt a vonat, egyszerre csak felugrott és elvált a kocsi. A pasztilla mérég volt. Lola bevitték Kolozsvárra a mentőkhöz, de még ma nem tört magához.

Dorian filmszínház

Ma, vasárnap utoljára 3, 5, 7 és 9 órakor

Emberök és álarok

I. rész.

A főszerepben:

Harry Siel

Ezenkívül: Egy fiatal nő és a férfi. Burleszk 2 felvonásban.

Holnap, hétfőn először:

Emberök és álarok

II. rész.

A főszerepben:

Harry Siel

Ezenkívül: Szeretem a nőgítő toronyban. Burleszk vigjáték 2 felvonásban.

Engyomorra fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle

IGMANDI

keserűvíz

jó étvágyat, kellemes közérzet és munkakedvet biztosít!!

Az IGMANDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel!

Ki legyen kereskedelmi kamara elnöke

A Sentinelă delă Vest, Negulescu képviselő lapja, tegnap a következőket írta kamarai elnöki választásról:

A kamara jövőd elnöke a kereskedelem és ipar alapos ismerője lehet. Általános ismeretekkel rendelkezzen a kereskedelem minden terén, de az általános ismereteken kívül tájékozott legyen a nyugati határ közgazdasági helyzetéről is. Az általános ismeretek kiterjedjenek a pénzügyi és technikai témákra is, amelyek a kereskedelemmel és iparral szorosan összefüggnek. Második feltétel, hogy a jövőd kamarai elnök rendelkezésre álljon bármely pillanatban, hogy az ország fővárosába menjen, ahol a kereskedelem és ipar szükségleteinek nagy problémáit megoldják, valamint a külföldre is, hogy a különféle kongresszusokon, a nagy gazdasági kérdések megbeszélésén részt vegyen a nemzeti közgazdaságunk számára szükséges összeköttetéseket megteremtse.

Harmadik feltétel, hogy a jövőd elnöke az ország fővárosában és a külföldön működő helyzetet alaposan ismerje. Legyen messzemenő személyi összeköttetései, mert a közgazdasági világ vezető faktora, mert csak így lehet teljes tekintéllyel a hír reményében a nyugati front kereskedelmi és ipari érdekeit képviselni. Ez az összeköttetés nem csupán fizikai értelemben jelentendő, hogy az elnök valamely jelentős, egy emlékirat hordozója legyen, hanem hogy ismerje az embereket, a helyzeteket, hogy megragadja az alkalmas pillanatot, hogy fontos kérdéseket dűlőre vihet. Különösen fontos ez a határ mentén, ahol speciális és komplikált kérdések vannak. Hiszen — fejezi be a cikk, — hogy a kamarai elnök lesz ereje és meggyőződése, hogy mellette a személyi, vagy családi szenvedélye-

ket, amikor az elnököt és alelnököt választja és csakis a közérdeket fogja szem előtt tartani.

Minthogy Negulescu Athanáz képviselő

a kamarai elnökség egyik jelöltje, ezt a cikket — bár idegen aláírás szerepel alatta — az ő rövidre fogott programjának tekinthetjük.

Hatvankilométeres fronton áll a harc Marokkóban

A délutáni londoni lapok jelentése szerint a rifkabilok Tetuan irányában folytatják elkésztett támadásaikat. A spanyolok a Beni-Hasmar magaslat ellen intéztek támadást, azonban a rifkabilok géplegyvertüze ezt megakadályozta. Végül sikerült a rifkabilok állásába bevonulni, azonban később egy ellentámadás kiverte őket. Az alhucemasi öbölben további öt spanyol zászlóalj kötött ki. A francia hadihajók és repülőgépek tüzelése a part ellen még mindig tart.

A Nyara és Ain Aisha között elterülő hatvan kilométer hosszúságú arcvonalon meginduló támadást hatalmas tüzérségi támadás készítette elő.

Ezután a francia csapatok offenzívája az Uergától északra elterülő front mindkét szárnyán megkezdődött. A csapatok az egyik oldalon Terna, a másik oldalon Kairaut ellen nyomulnak előre. A legutóbbi jelentések szerint a csapatok előrehaladása mindenütt győzedelmes.

Az ellenség a nagy offenzív mozdulattal szemben csak kevés ellentámaszt tanúsít.

A Daily News jelenti Tangerből: Az andzszerai-törzs, amely a tél óta nyugodtan viselkedett, tegnapelőtt nyílt harcba szállt a spanyolok ellen.

Nagyvárad nőiársadalma is pálaszol Cantacuzino hercegasszonynak

Néhány héttel ezelőtt Cantacuzino Alexandra hercegnő nyílt levelet intézett Románia kisebbbűi nőegyleteikhez. A levélben a hercegnő a romániai nőegyleteknek egy közös összefogott kezdeményezést tett a célzattal, hogy a kisebbbűi nőegyletek tolmácsolásán keresztül a román asszonyok szövetsége megismerje azokat a konkrét sérelmeket, amik a kisebbbűket érintik, különösen a gyermeknevelés és az anya- és gyermek életviszonyaira vonatkozólag. A hercegnő által bekért panaszok tehát nem annyira az egyes nőegyletek sérelmeire, mint inkább azokra a méltánytalanságokra vonatkoznak, amik humanitárius szempontok megsértésével a gyermek és anya, vagy általában a nő helyzetét Romániában lerontották.

Cantacuzino hercegnő felhívására az összes kolozsvári nőegyletek nevében gróf Bethlen

Györgyné tegnap felszólítást intézett a romániai kisebbbűi nőegyletekhez. Bethlen Györgyné arra kéri a nőegyleteket, hogy szeptember hó 25-éig juttassák el hozzá Kolozsvárra (Cluj, Piata Unirii 14.) címezve taglétszámuknak, működési irányuknak és eredményeiknek, a működést gátló okoknak, valamint általában az anya és gyermek életviszonyaira vonatkozó észleleteiknek a közlését.

A beérkező anyagból öhajítja a megalakítandó kongresszusi rendező bizottság a tárgyalást előkészíteni.

A nagyváradai nőegyletek a benyújtandó adatok összeállítására céljából e hét szombatjára fogadják közös ülésre összehívni. Addig az egyes nőegyletek saját felekezetiükön és hatáskörükön belül kell, hogy összeszedjék adataikat és sérelmeiket, hogy a kolozsvári ideiglenes bizottsághoz a panaszokat idejekorán beterjeszthessék. A szombaton megtartandó közös nőegyleti gyűlés fogja meghatározni azt is, ki vegyen majd részt Nagyváradról azon a kongresszuson, amit Cantacuzino asszonnyal az élükön a román és a

Kovács Testvérek

Szeptember 12-15

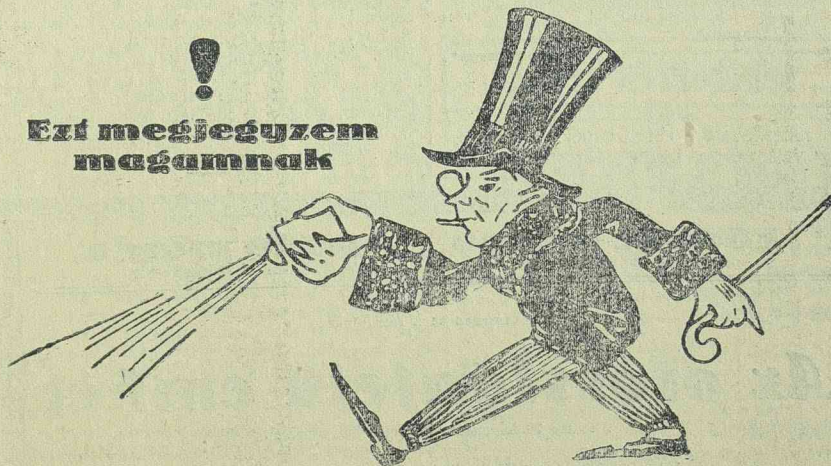
nagyáruházában, Sas-passage

Világvárosi őszi divatkiállítás!

! Ez! megjegyzem magamnak

A kiállítás tartama alatt zenetanapokat rendezünk.

Eladás lezárt árak mellett!

Kovács Testvérek

Szeptember 12-15

nagyáruházában, Sas-passage

kisebbségi nőegyletek tartanak meg. A nagyváradi nőegyletek leromlott anyagi viszonyaira tekintettel általában az az óhaj alakult ki, hogy a nőegyletek ne külön-külön, hanem közösen küldjenek ki valakit a nagyváradi egyetemen képzésre. A nőegyletek érdekeit képviselőleg valószínűleg Pálffy-Gulácsy Irén fogják felkérni.

Ne csináljon adósságot!

sokfelé, amikor minden ruházati, háztartási, kelengyeleket, szőnyeg, és egyéb textiláru szükségletet

egy helyen, egy számlára
20 heti vagy 5 havi

részletfizetésre

vásárolhatja meg, a

HELLAS r.-i.

aruházában. Oradea-Mare
Avram Iancu (Kossuth-ut.) 14. Telefon 960.

Teljes női kelengyét a legolcsóbban és legkedvezőbb részletfizetésre szállítunk.

Meghívásra dúsvalasztékú minta gyűjteményünkkel mindenkit meglátogatunk.

Október 5

A csúszó „Kis uradalom” sorsolásának végleges határnapja!!

Ellensége önmagának és családjának, aki csekély 100 leiret részt nem vesz az 1.500.000 Leiret érő „KIS URADALOM” és 200 pénznyeremény, köztük egy „10.000” leiret sorsjátékán. — Hogy hogy folyik le Erdély fővárosában egy ingatlan sorsolás, annak fényes bizonyítéka, hogy a Si-rocco által rendezett sorsolás eredménye: a fő-ur villát megnyerte Schuller Lajos szegény kardosfalvi kormáros kis leánya, a 10.000 leiret pénznyereményt Marosán csizmadia segéd.

Videken már csak néhány napig kaphatók a sorsjegyek: Oradea-Mare: Tözsdek: Nasch (General Mosoiu 3), Benes (Alexandri 7), Hermann (Piata Unirii 5), Belvárosi (Bulevard Reg. Ferd.), Simon (Mihai Viteazul 3), Sonnenwirth (Piata Mihai Viteazul 6), „Minerva” (Piata Unirii 4), Berkovits étterem (Nicolae Jorga 19), Központi Uj-ságróda (Regele Ferdinand 11), „Favorit” cukorkafőzlet, Jelinek virágüzlet és Cafenea Transylvania (Grósz).

Preci-
ziós **logaskerek** gyártás
Str. Alexandru 48

Női ruhaszövetek, kabátelmék, belésárk nagy választékban Leifner Márton R. T.-nél.

Atlantic mozgó
4, 6 és 9 órákor

Apollo mozgó
3, 5, 7 és 9 órákor

Ma, vasárnap az I. rész utoljára

Ax oroszlánfejű ember

2 részes 20 felvonásos hatalmas kalandfilm.

A főszerepben: a női Harry Piel **Kathleen O'Connor**.

Prefektusválasztások lesznek az országban

Bukarestből jelentik: Bukaresti lapok értesülése szerint a mezőgazdasági kamarai választások miatt Brătianu Jonel miniszterelnök hazaérkezése után több megyében, különösen Besszarábiában, Dobrudzsában, Bukovinában és Erdély nyugati megyéiben prefektus-választások lesznek. Tekintettel arra, hogy igen sok prefektus előkelő összeköttetésekkel rendelkezik, ellenzéki körökben arra számítanak, hogy a kormánypártban szakadás állhat elő.

Kolozsvárról jelentik: Trancu Jasi, az Averescu-kormány volt munkügyi minisztere nyilatkozatot adott a Rapid munkatársának. Azokról a román és magyar lapta-

madásokról, amelyek az utóbbi időben csúcsai paktumot érik, a miniszter kijelentette, hogy az újságok nem tesznek egyet, mint falra borsót hánynak, mert a csúcsai paktum tulajdonképpen csak akkor lesz korlati értékű, ha a néppárt kormányra kerül. A néppárt pedig mindig jóakarattal az azokkal a kisebbségekkel szemben, akik az országgal szemben jóakarattal vannak.

A zsidókérdésről kijelentette Trancu Jasi, hogy ő maga is erősen nemzeti érdekeket állítja, hogy zsidókérdés Romániában zsidó, de az antiszemiták módszerét és a valószínű eszközöket ártalmasnak tartja a román nemzeti eszméire.

Egy kilakoltatás története

A következő sorokat kaptuk: Becses lapjuk, a Nagyvárad 1925. évi augusztus hó 28-iki 196-ik számában: „Hova menjen egy volt tisztviselő, ha kilakoltatják” című személyemet érintő cikkekre vonatkozólag, — miután az egyoldalú s téves információ alapján íródott — kérem, szíveskedjék alábbi soraimnak b. lapjában helyet adni. Mózes Jenő ur a városi adóhivatalnál annak idején nem mint tisztviselő, hanem csak mint kisegítő munkaerő (dijnok) szolgált. A szobán forgó házat nem én örököltem; az a feleségem tulajdona. Mózes Jenő urat nem annyira a nem fizetés ténye miatt, — bár a törvényes ok ez volt — mint inkább sértő magatartása miatt voltunk kénytelenek kilakoltatni, a mi az alábbiakból ki fog tűnni. Amikor Mózes ur a lakbér s egy másik követelésünk fizetését beszűntette, többször felhívatott a teljesítésre, de sikertelenül, mert mint leveleiben tudomra adta, nem volt honnan fizetnie. Majd egy ízben, miután Mózes állás nélkül volt, leveleiben arra kért, szíjjon a feleségének, aki mint városi tanítónő képes volna fizetni, mert hisz elég szép lakpénzt is élvez. A feleség sem fizetett. Közben bizalmas uton arról értesültünk, hogy Mózes néhány alyja után 10—15 ezer lei körüli vagyont örökölt, amikor is újból felhívatott a fizetésre. Miután felhívásunk ismét eredménytelen maradt s Mózes ur — bizonyára igazgatóságában — goromba levelekkel traktált, — engem s feleségemet szívteleneknek neveztet, akiket, ha nem látjuk be, hogy ő nem képes fizetni, a lapba is ki fog tétetni, — mert ezenkívül — régebbi erélyes figyelmeztetésünk dacára — házuk nagyrabecsült gondozóját, — azért, mert az bizonyos, a ház körüli rendetlenség miatt figyelmeztette, gorombán újból megbántotta, — Mózes ur ellen a kilakoltatási pert kénytelenek voltunk folyamatba tenni, a mely perben a független bíróság döntött is s a döntés — bár Mózes ur erősen logadkozik, hogy sértő viselkedésével felhagy, sohasem lesz többé okunk ellene a panaszra — rövid időn, pár napon belül végrehajtásra is kerül, főként azért is, hogy a lakás egyik életveszélyesen rozoga falát, amelyet az igen csekély lakbérre figyelemmel Mózes ur ígért, tán két évvel ezelőtt kijavítani, de ezt sem teljesítette, s sürgetően s alaposan, amíg a jó idő tart, kijavíttassuk. Tíncs, 1925. év aug. hó 29-én. Papp Károly, vezető kir. járásbíró.

* Niciu főügyész előadása az új büntetőperrendtartásról. Tegnap délután Niciu főügyész igen nagyszámú hallgatóság előtt értékes előadást tartott az új büntetőperrendtartásról.

* Megengedték a kolozsvári lutherán iskola megnyitását. Kolozsvárról jelentik: megérkezett a közoktatásügyi miniszter tárendelkezése, amely megengedi a lutherán iskola megnyitását. Ez az iskola volt amely miatt az utóbbi hetekben annyira dúlt. Az iskola igazgatója felhívást intézett az összes lutherán szülőkhöz, hogy gyermekeiket a kolozsvári iskolába irassák be, nehogy a tanulókat okot találjon az iskola bezárására, a tanulóik száma nem éri el a törvényben minimumot sem.

* Dr. Szántó Dezső nyilatkozata. Kap. következő sorokat: Peredy György ur Lakásbérleti Szövetségének választmányi titkár a Nagyvárad tegnapi számában leközölt kénytelen vagyok kiegészítő tudósítás csak azt közli, amit a tudósítás Peredy György mondott, de az én előbbi szöveg, hogy is írjam csak... elfelejtette, választ pedig a következő volt: „A választ 1925 július 11-én tartott ülésén ezt a határozatot hozta: A lakásbérletnek minél nagyobb számban való csatlakozása végett kerületek és utcánként taggyűlést kell rendezni. A propaganda előkészítésével a választmány Pelle János ügyvezető elnököt, Peredy György alelnököt, dr. Rozvány Jenő ügyészt, Szántó Dezső titkárát bízta meg. Én először szívtettem a propagandát, az alapját a programot kidolgoztam, egyedül 100 új szerzőt, de miután Peredy György ur augusztus 1-től kezdve szeptember 6-ig szabadságra volt, aztán dr. Pelle, dr. Rozvány, sőt augusztus végén magam is tíz napos szabadságra voltam és köztudomás szerint a kánikulát a gyűlés összehívása sikertelen lett volna a propaganda szeptemberre maradt. Ezt is beszélttem meg dr. Pelle elnökkel. Szeptember elején összehívtam a választmányi taggyűlést, amelynek alapján a propaganda megkezdhető, előterjesztettem. Közben állapítottam azt is, hogy a 2900 taglétszámú bűszkélkedő Szövetség alig számlál valószínűleg 500 tagot s miután a Szövetséget erkölcsi anyagi erejében gyöngének tartom, kénytelen vagyok a főtitkári állásról lemondani. Kidolgozott programom keresztültételét más utat fogom elősegíteni. Ez volt a válaszom. Ha Peredy ur nem felejtette volna el, akkor írta volna, hogy e munkánkat, amit a választmány előírt, nem végeztem el s nem ült föl, barátaim jóakaratu süttőgésainak. Nagyvárad, 1925 szept. 12. Dr. Szántó Dezső.

* Utazók figyelmébe! Magyar víz 540 lei, osztrák víz 630 lei, szerb víz 950 lei, cseh víz 670 lei, olasz víz 700 lei, francia víz (1 évre) 1170 lei, német víz 700 lei. Vasuti jegyek és halókocsj Hegedüs Hirlapiródaiban. Telefon 458.

* A „Hétfői Kurir” megjelenése két hét szünettel. A lap október elsején újjászerveve alakban és tartalommal egy szerkesztőbizottság vezetésével fog ismét megjelenni.

Őszi kalapujdonságok
megérkeztek

Róth M. Utóda

Mária királyné-ter
Telefon 184

Nagyváradra helyezik a kolozsvári kereskedelmi főiskolát

ár régebben vetődött fel az a kétség, hogy a nagyszabású terv, hogy a kormány Nagyváradon egyetemet létesít. Ezt a tervet azóta is inkább indokoltak tartják, mert Nagyváradnak jogakadémiája már van, itt működik görög keleti teológiai főiskola is, a kolozsvári onvédhadapród iskola pedig különösen alkalmas az iskolák befogadására, amint már régebben ezt a hatalmas épületet elismerték szemelték ki erre a célra. Ebben a kérdésben most újabb lépés történt, melyben a miniszter elhatározta, hogy

kolozsvári kereskedelmi főiskolát Nagyváradra helyezik át.

Azután már a harmadik fakultás is foglalkozna és ilyenformán csak a bölcsészeti fakultás hiányozna az egyetem teljes és teljes kiépítéséhez. Azt szinte fölösleges megjegyeznünk, hogy a kereskedelmi főiskola létesítésére a város szempontjából nagyon horderejű. Egyrészt, mert ez az ország egyetlen egyetemi-jellegű főiskolája, amely méltón helyezkedhet el a nyugalomnak ehez hasonló főiskolái mellett, másrészt pedig, mert Nagyvárad kereskedelmi gócpont és az itteni, kitűnő hírnevű kereskedelmi iskola mellett az ifjúságnak alkalmas a módja és alkalmja arra, hogy tanulmányait az itteni főiskolán folytathassa.

A főiskola végleges elhelyezésének legjobb akadályát nem csupán az, hogy a kolozsvári onvédhadapród iskola épülete nem alkalmas az egyetem minden fakultásának befogadására és gondoskodni kell, hogy az épületet a tanári kar megfelelő és kényelmes elhelyezést nyerjen. A Diák-Otthon létesítését Regman Miklós dr. prefektus támogatásában vette és annak megfelelő elhelyezését nem lesz akadály, de sokkal nagyobb gond ennél a tanári kar kielégítő elhelyezése, mert a tanároknak Kolozsvárott jó lakásuk van. A magunk részéről úgy véljük, másként nem lehet ezt a kérdést elintézni, minthogy a tanárok részéről lakásokat építenek, mert arra — a jelenlegi törvényeknél fogva — számítani lehet, hogy rekvirálás, vagy kilakoltatás, tehát a polgárság rovására szerezhessék lakásokat.

Regman Miklós dr. prefektusnak úgy az a véleménye, mint a Diák-Otthon létesítésére vonatkozólag meg vannak a tervei.

Egyetem céljaira igénybe óhajtaná a tanári kar latin szertartása püspöki rezidenciát. Különben nem mai keleti terv már. De az a véleményük és hangoztatjuk, hogy hatalmi eszköz-

zökkel ezt a még súlyosabb kérdést nem lehet elintézni és ennek békés perfektualása csak a püspökkel való tárgyalás után képzelhető. Azonkívül a Diák-Otthon céljaira a Ferdinánd király-úti csendőrlaktanyát óhajta igénybe venni a prefektus. Ezt viszont a várban óhajtaná elhelyezni. Ebben az ügyben különben Regman prefektus az alábbi nyilatkozatot tette:

— A kormány elhatározása, hogy a kolozsvári kereskedelmi főiskolát Nagyváradra helyezik át. Ebben a kérdésben beszéltem Anghelescu miniszterrel, aki kijelentette nekem, hogy azt szeretné, ha már ez az ősszel megtörténhetné, de ennek akadály — a miniszter szerint is — az ifjúság és a tanári kar elhelyezése. A Diák-Otthon létesítésére egyébként — mondotta a prefektus — minden eszközt meg fogok ragadni. Nagyváradnak csak eminens érdeke lehet az egyetem létesítése, aminthogy régebben vidéki városok: Arad, Temesvár, Szeged nemcsak harcot, hanem egyetemekért.

Feladott táviratok, melyek soha nem érkeznek meg

Nem is tudjuk lényegében, minek is írjuk ezt meg. Valószínű, hogy ennek a cikknek sem lesz több hatása, mint az előzőeknek és legfeljebb ha majd egy késői történetíró adatokat keres, a mostani kor rajzához felhasználhatja ezt is.

Nagyon sokszor foglalkoztunk már azzal, hogy a posta, sajnos, nem áll hivatása magaslatán. A postaszolgálat még ma is a konszolidálás ötödik esztendejében pontatlan és megbízhatatlan. Ezért van az, hogy a postaforgalom, ha az elküldött levelek, táviratok, csomagküldemények és pénzes levelek számát tekintjük, jóval alatta marad a régi normális forgalomnak. Ezt nagyrészt annak lehet betudni, hogy a közönség, ha csak lehet, más uton-módon intézi el az ügyeit és tartózkodik attól, hogy a posta szolgáltatásait vegye igénybe. Hiszen a postakincstárnak is érdeke volna, hogy ezeket az állapotokat megszüntesse és a normális forgalom beállana, ezzel a jövedelme három-négyszeresére emelkedne fel. De így...

Tegnap egy tanító jött be a szerkesztőségünkbe egy panasszal. Megmutatott egy „Adevinta de Predare“-t, amelyen Oradea-Mare 15. Mai 1925. keltezésű bélyegző lenyomat van. Ez a kis cédula, amit régen „recepisznak“ hívtunk, azt bizonyítja, hogy a 2. számú, tehát az állomási postahivatalnál május 15-én feladott egy táviratot Spatareibe címelve, amely nagyközönség a regábeli Teleorman megyében van.

Ez a tanító ugyanis májusban Spatareiben volt, ahová azért volt helyezve, hogy a román nyelvet elsajátítsa. Idehaza egy fontos családi ügyben lett volna szükség a tanító jelenlétére és a felesége kétségbeesetten szaladt a táviradára, ahol feladott egy táviratot a férjének, hogy azonnal jöjjön haza. A szegény asszony aztán várta a férjét. Napokig várta és amikor látta, hogy a táviratra nem érkezik válasz, a legkétségbeesettebb hangulatban már arra határozta el magát, hogy azonnal Spatareibe utazik. Bizonyosra vette, hogy ha az ura a távirati hívásra nem jött haza, ez egyedül azért történhetett meg, mert vagy beteg, vagy valami szerencsétlenség történt vele. Szerencsére a rokonai megnyugtatták a rettegő asszonyt és az egy egyszerű levelet küldött az urának, amelyben megírta az itthon történeteket és indignálódva kérdezte, hogy miért nem jött haza a távirati hívásra.

El lehet képzelni a tanító meglepetését, mert a feladott táviratot nem kapta meg és ezért nem jött haza.

Ha ennek a tanítónak volna pénze ügyvédi költségeket előlegezni, akkor nyugodtan beperelhette a postakincstárt és kártérítést követelhetne, mert a feladott, de el nem küldött távirat elmaradása igen nagy kárt okozott neki. Ha volna pénze ügyvédi költségek előlegezésére...

Igy addig várhat, amíg egyszer meg nem járul a postai forgalom.

Mintavásári reklámárak!

HAAS LIPÓT Linoleum

és szőnyegkülönlegességi áruházában.

Tölerakat:

ORADEA-MARE

Bul. Reg Ferdinand 5.

Lerakatok: **CLUJ, TIMISOARA**

Mélyen leszállított árak!

Felöltőszertű gummikabátok

a legnagyobb választékban, elegáns fazonban Lei **900**-tól

Viaszosvászon

prima minőség, gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr. Lei **100**-

100 cm. széles mtr. Lei **125**-

115 cm. széles mtr. Lei **145**-

Bőrvászon

Kárpitosok, kocsigártók és könyvkötők részére nagy választékban, 115 cm. széles Lei **115**-tól.

LINOLEUM

szébbnél-szebb mintákban

70 centiméter széles Lei **135**-

90 centiméter széles Lei **150**-

Padiőbevonásra minifolt, vagy parkettolinoleum 200 cm. széles négyzetméter **210**-

terenként — Lei

Szőnyegek

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles Lei **98**-

" " 90 cm. széles Lei **149**-

Ágyelő szőnyeg „Buclé“ . . . Lei **125**-

Ottoman-takaró „Karamanie“ . . . Lei **1600**-

Két oldalt használható ebédőszőnyeg 200x300 méretben, nagyon szép mintákban Lei **1730**-

Plüsch szőnyeg gyönyörű mintákban

200x300 . . . Lei **4300**-

Függöny szébbnél-szebb mintákban Lei **570**-

Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben, lábtörölők, mindenféle gummiárak, tornacipők, sárcipők, játékaru, gummilabda stb. stb. etc.

Eladás nagyban és kicsinyben!

**Minden konkurrenciát
lezáró**

mélyen leszállított árak a

„SPLENDID“

cégnél, Strada Avram Iancu
(Kossuth Lajos-utca) 2. sz.

**Alap- és férfidivat külön-
rágességek nagy raktára.**

Prizsi választék őszi újdonságokban. — Olcsó és szolid bevásárlási forrás.

Nagyvárad iparát és kereskedelmét reprezentálta a megnyitott őszi kiállítás

A harmadik eset — hogy rövid idő leforgása alatt — megnyitott Nagyvárad lüktető kereskedelmi életét és imponáló ipari fejlettségét dokumentáló mintavásáranak kapuja. Hogy mennyire szükség van e vásárok rendezésére és mennyire komoly hivatást tölt be, azt mutatja az az intenzív, meleg érdeklődés, mely évről-évre csak fokozódik és egyre diszesebb és nagyobb arányokat ölt. Ennek a kiállításnak, mint az előzőeknek sem volt országos jellege. Tipikusan és szigorúan nagyváradit volt ez a vásár, melynek keretében azonban — ha nem is vagy részben — a megye is képviseltette magát. Bizonyos az, hogy a Kereskedelmi Csarnok, amikor e vásárok rendezését tekintélyes anyagi áldozatok és nehéz, kemény munka árán propagálja, szép és eléggé nem dicsérhető misztériót teljesít. Szombat délelőtt, amikor a Kereskedelmi Csarnok kiállítási terméi fényben és pompában, a látványosságok légioi mellett megnyitottak, az volt az impresszió, hogy az egész egy maradandó emlékü diszes album, melynek lapjai között gondos és hozzáértő kezek, finom ízléssel és biztos érzékel bíró emberek, Nagyvárad kereskedelmének színét, ipari produktumainak imponáló eredményeit rögzítették le. Szemet gyönyörködtető és a nagyváraditakat büszkeséggel töltő panorámának képét adta a szízes megközelítő kiállítónak választékosan, csinnal megkonstruált sátra. Akárhány ezek közül olyan meglepetés számba ment, hogy joggal foglalhat helyet országos vásár keretében is. Sőtát téve a diszes kiállítási-helyiségek között, még számunkra, nagyváradiakra is meglepetésként hatott egy-egy cégnél, gyárnál, üzemnek produktuma, virágzó létezése és azt a tudatot erősítette bennünk, hogy az a város, mely ilyen produkál, melynek kereskedelme és ipara ilyen magas és fejlett nivót mutat, az büszkén és izmosan halad fölé a fejlődés útján. Hogy ezt az idegen szem is meglássa, ez feladata és célja elsősorban ennek a kiállításnak és ezt a lelkes és ügyes rendezők valóban el is érték. A Csarnok érdemeit gyarapítja ez a pompás és rendkívül sikerült kiállítás, melynek koncepcióján mindenütt ott láttuk a nyomát annak, hogy két olyan ember, mint Fried János dr és Faragó Rezső végezték a rendezés kifogástalan és hibátlan munkáját.

A termekben a kiállítók rendezgetnek, a sátrak körül nagy a sűrűség-forgás. A kiállítók legnagyobb része egész éjszaka dolgozott és most már a legnagyobb rendben várják a közönséget. A rendezőség előrelátó és figyelmes volt. A sátrak között széles utca van, hogy a forgalom ne akadjon fel. Minden a legelőkeltebb rendben van szervezve és a közönség kényelméről gondoskodtak.

Tíz óra után néhány perccel a tanács-teremben már összegyűltek a hatóságok képviselői.

Dr Regman Miklós prefektus, Hanzu generális, helyőrségparancsnok, Negulescu ezredes, Catana rendőrprefektus, dr Zigre Miklós, Vostinar főjegyző, Barbu iparkamarai elnök, dr Pap János titkár, Dedu kereskedelmi inspektor, Ciuntu Stefan, a Banca Nationala igazgatója, T. Pappoudoff, a Banca Romaneasca igazgatója, Marta Savu, Vasilescu és Ilescu pénzügyigazgatók, Bazilli Mihály, a villamosmű igazgatója, Zlatescu vámtőnök, dr Tatu, városi gazdasági tanácsos, dr Kakas István, az adóhivatal főnöke, Ion P. Bancilla ügyvéd. A kereskedők képviselőiben ott volt dr Popper Akos, Szemere Miklós, dr Fried János, Flegmann Armin, Karpi Márton, Reichard Dezső, Reichmann Mór, Vadász kocsigáras, Schönbberger Armin, valamint a város többi tekintélyes kereskedői és gyárosai. Az iparosok is eljöttek Oras László elnök vezetésével.

Elsőnek dr Popper Akos előbb román, azután magyar nyelven üdvözölte a megjelenteket és arra kérte dr Regman Miklós prefektust, aki az őszi vásár védnöke, hogy nyissa meg a vásárt.

Feszült, várakozásteljes csendben kezdett beszélni dr Regman prefektus.

— Örömmel vállaltam el a Csarnok mintavásáranak a védnökségét — mondja —, mert ez a vásár, ahol a nagyváradit iparosok és kereskedők gyártmányait és áruikat kiállították, nemcsak egyszerű kiállítás jelentőségével bír, de megnyilvánulása annak a munkáért, amely mindenkit eltölt. Amikor mindenki azon igyekszik, hogy a töle telhető legjobbat adja, ezzel hozzájárul az ipar- és kereskedelem fejlesztéséhez. Üdvözlöm a Csarnok vezetését, akik megvalósították ezt a kiállítást, amely bemutatja, hogy mire képes ennek a városnak a kereskedelme és ipara.

— Biztosítom Önöket, hogy én mindent meg fogok tenni Biharmegye és Nagyvárad iparának és kereskedelmének fejlesztése érdekében, azokért az iparosokért és kereskedőkért, akik az ország és a nép javáért dolgoznak.

Ezután Dedu Sándor a kereskedelmi és ipari miniszter nevében üdvözlö a Csarnok vezetését, akik a mintavásárok rendezésével a kereskedelem érdekeit szolgálják.

Barbu Romulusz, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke hosszú visszatekintésben rámutat arra, hogy a vásároknak milyen fontosságuk volt már a múltban is és ez most csak növekedett. A mostani kiállítás vizsgálja a nagyváradit iparosoknak és kereskedőknek és nyugodtan mondható, hogy jól kiállították ezt a vizsgát.

Ezután dr Popper Akos, a Csarnok elnöke kéri a hivatalos urakat, tekintsek meg a vásárt. A vendégek dr Regman prefektus vezetésével.

sével megtekintették a kiállítást. A prefektus hosszas beszélgetett a kiállító kereskedőkkel és gyárosokkal és alaposan tanulmányozta kiállított árukat.

A megnyitás után a Csarnok egész nap megvendégelte a látogatókat.

Idegfájásoknál, reumánai köszvénynél, elhárításhoz, cukorbetegség, természetesen „Ferenc József” serűvix rendkívül jóhatású hashajtó bizonyul. Az anyagcsere zavaró gyójtó eljárásainak több kutatója állapította, hogy a „Ferenc József” vizkurák nagyon szép eredményeket. Kapható gyógyszerárakban, riákban és fűszerüzletekben.

*Párisi
női divat újdonságaim
megtekintése céljából
kérem szíves látogatást
Szilágyi
Ferdinand király*

Gummiharisnyák, sernkötők, hask...
„Mugtea” Str. Nicolae Iorga (Zöldi...)

Éladó sürgősen
egy szálloda, kávéház, étterem, mozgó...
és színház teremmel ellátott épület teljes...
dezzel családi okok miatt, teljesen egy...
konkurrencia nélkül. — A szálloda 20...
szobából áll, tulajdonosnak ezeken kívül 3...
és konyhas lakás áll rendelkezésére. — A...
loda Udvarhely város központjában fekszik...
legforgalmasabb valamennyi között. Ertek...

Cornel Bradian
ügynökségi és tudósító irodájában, — Od...
(Székelyudvarhely) Szentimre-utca 17. sz.

Megérkeztek

a legszebb cipő-divat újdonságok
és láthatók a

DERBY

Cipőgyár r.-t. újonnan átalakított fiók-
jában, Bul. Reg. Ferdinand 2. Bazárépület

Kritika a kritikusokról

Irta: P. Gulácsy Irén
(Folytatás és vége.)

A bünlista még nem kész. Hibás műbírálat még abban is, hogy kizárólag a negációkra, általános gáncsoskodásokra szorítkozik. Egy-egy munka, mely néha kezembe kerül, szinte vád-írásnak látszik inkább, mint bírálatnak. A legnagyobb leleményességgel hord össze minden adatot, ami az íróra nézve terhelő lehet s abból szinte kéjjel — valóságos kollekciót rendez, hirt a kritika feladata az volna, hogy érzé-kező mérlegre tegye az írásművek előnyeit, és úgy, mint fogyatékosait. Nem kizárólag a hátról: az egész műről áttekinthető képet, érdemleget készíteni a bírálat földadata. S ha hibát lát: nem csupán negatívumokkal döcög, hanem utat mutatnia is kellene. Ké-nyes, hogy mit miért tart elvetendőnek a mű-alkotás, és hogyan kellett volna eljárnia a mű-alkotónak ahoz, hogy munkáját gáncs ne ér-je. Az ilyen bírálatból tanul az író, míg nagyarázat nélkül „levágásba” legteljeb- belesántul az önbizalma.

Szemére vehető még bírálatunknak az, hogy a legdivergensebb szétágazó. Próbálta-e valaki összegyűjteni s egyhuzamban áttekin-teni egy nyilvánosságra került írásmű sajtó-vezetését? Az ember azt hinné, hogy körül-írt egységes képet kap belőle a munka ér-telméről. Vagy legalább arról, hogy mik voltak az érdekes mű tény- és árnyalatai. Tévedés. Erdélyi műbírálat, ahány organumból szólal,nyi fele, világfelfogás, vallás, sőt pártállás- mint. Nem egyszer látom kritikában ugyan-azokat a részeket elrettentő példák gyanánt-íve, melyeket más bírálatok mint főbenjáró- emeket magasztalnak.

Az írásmű hibája — mely már szóvátételre- rül — akár szerkezeti, akár stílusbeli szem- pontból: valami abszolút érvényű kell- ny legyen. Olyan, ami első látásra szemébe- ríjjon minden bírálónak, amit ne lehessen- an másrészt az eredményeket megillető hévvel- mergetni. Mert az ilyen kősejtű bírálatok- ka megzavarhatják és tájékozatlanságban- lythatják az írókat.

Talán ellentmondásnak látszik, pedig csak- adoxon az a megállapításom, hogy ennek- hátra az erdélyi műbírálat mégsem önálló. Ig-ítségük meg ezt a kijelentést. Vegyük, hogy- jelenik ma egy mű Erdélyben, vagy a- tiumban. Holnap megjelenik rá az első bírá- lat. Nem tehetek róla, de következetesen az a- tyomással, mint mikor egy kisváros főutcáján- szór meggyek végig. Az utca üres. Közel s- ol nem látok senkit. De a házak ablakain...- zognak a függönyök. Érzem, hogy a látszó- os csend mögött: élet van. Kitagult szemű- velem, mely eltart egész odáig, amíg... az- ó kritika az első sarkon lefordult. Jobbra,- y balra? Ez itt a kérdés. Ha jobbra tért le- első műbírálat, a kritikák óvatossá lesznek.- összes szempontok, minden ezer féle ágazó- gy ellenére is úgy fognak csoportosíttatni, -gy a megadott irányt betartsák. A bőséges- csalódások cukor-burokba bujnak. Viszont, -y balra hajolt el az első kritikus, akkor ör- gyala se védi meg többé, az általános le- pítéstől.

Mire vall ez? A kezdő kritikus nem- zik a saját véleményében a megín- ló lépésnél. Úgy egészen a maga szakálára- ngot adni már mégse merne. »Jöjjön előbb- laki más.« Es: »Lássuk, mit szólnak hozzá- többiek.« A százezer kifogások aztán e sze- et cukroztatnak, vagy mártódnak még ecettel- m kevert epébe.

Ebből a befolyásoltságból valami rendsze-

rint lecsöppen a részlet-taglalásokra is. Egy-két- szempont. Nemrég figyelemmel kísértem egy- kritikát. A legelsőben bennefoglatott ez a- szólásmondás: »E'pater les bourgeois...« Utána- kerek három bírálatból kacsintot rám ugyanez a- kiszólás, persze részben magyarra fordítva, -átfőstve egyéni színűre, bebrunolínóva szépen, - mint a hogy a jó asztalos csinálja az őszere- vásárolt portékával, mielőtt saját firmája alatt- forgalomba hozná. Mit mutat ez a tény? Azt, - hogy a kritikusok szorgalmasan emésztgetik- egymás véleményét. Azt, hogy a műbírálok, - mikor megbíráltuktól »föltétlen eredeti- séget« követelnek: ugyanazon pillanatban —- önmaguk is befolyás alatt állnak, azaz: szel- lemi másolást végeznek...

Ezekből s még számtalan, kevésbé szem-

beszökő ferdeségekből áll elő az erdélyi kri- tika ingadozása, melyhez még szertelen mér- téknélküliség is táru. Ami írásmű a határokon- tul, mértékadó helyről előnyös elbírálásban ré- szesült: az csak a legtrikább esetben kap né- hány odavetett, félig-meddig jó szót idehaza. A teljes és általános siker meg már éppen is- meretlen fogalom nálunk. Zordabbak vagyunk a szörzívűeknél és európaibb mértékkel aka- runk nagyképszerűsködni még nyugatnál is. (Csak- azért, hogy úgy látszunk, mintha —)

Es ez a tünét van olyan, ha ugyan nem- veszedelmesebb jelensége az erdélyi irodalom- nak, mint volt kezdetek kezdetén a tulzó- gyöngédség, a leplezető, kritika-nélküli el- nézés.

»Videant consules...«

Ahol nincs aszfalt és csatornázás

II.

Régen keltett újságcikk olyan érdeklő- döst, mint ez a megkezdett cikksorozatunk, amelyben a külvárosi viszonyokat tárjuk fel. Mert úgy van az, hogy sok-tizezer em- ber lakik most is a leghetetlenebb viszo- nyok között olyan utcákban, ahová bejutni is életveszedelem. Ezek számtalanszor pa- naszkodtak már, a tühretetlen állapotok- miatt, de a hangjuk nem ér fel azokhoz az- urakhoz, akiknek kötelességük volna, hogy- naszkodtak már a tühretetlen állapotok- megtegyék azt, amit a város anyagi ereje- mellett meg lehet tenni az adófizető és taxa- fizető polgárok érdekében. Érdekes, hogy az- első cikk megjelenése után többen levélben- arra kértek bennünket, hogy menjünk ki az- ó utcájukba is, mert bizony jó lenne, ha arra- is gondoltának egy kicsit. Nincs szükség- ilyen levelekre, mert munkatársunk végig- járja a város minden részét, minden utcáját- és ha ezekkel a cikkekkal csak annyit ért el, hogy az illetékesek végre komolyan fog- nak azzal foglalkozni, hogy a legelhanyagol- tabb utcákban legalább csatornát és egy sor- kőjárdát tessenek le, akkor már meg le- hetünk elégedve az eredménnyel.

A vár mellett az első utca, amely a Ca- lea Victoriei-ből (Kolozsvári-utcából) ágazik a Str. Meterez (Bástya-utca). Ez csak olyan, mintha a sár, vagy a portengerben egy merész, vállalkozó ember házakat ra- kott volna le. A házakról azóta lepattogzott a vakolat. A falakba felszivódott a nedves- ség és most minden lakás bacillus-termelő- telep, és akik benne laknak: sápkórosok, vérszegények és a vézna anyák angolkóros- gyerekeket szülnék. Ez azoknak a bűne, akik nem gondoltak arra, hogy valamit is- javítsanak a helyzeten.

A Bástya-utcában nincs járda. Háztól- házig csak por, vagy sár. Az utca közepén- összegyűlik a víz, mert az ereszcatornák az- utcára vannak vezetve és ha egy kis eső- van, nem lehet végigmenni sehol.

A Horia (Báthory)-utca nincs kövez- ve, nincs járdája, alig van világítva. Ilyen a Str. Transeului (Sánc-utca) is.

Azután jön a Str. Uzina Electrica. Ez

az utca kövezve van, sokkal jobb volna ta- lán, ha nem kövezték volna ki valaha évti- zedekkel ezelőtt, mert most sok helyről már- eltűnt a kő, itt olyan mély gödrök vannak, hogy ha a kocsik kereke belezökken, nem- tud kihajtani. Nincs hét, hogy itt össze ne- törne kocsi.

Egy térségre vezet ki ez az utca. Ezt- bizonyosan térnek csúfolják, a házakon nem- láttam számjelző táblákat sem és nem tud- tam megállapítani, hogy milyen tér ez. Ha- valamelyik ház falán egy táblát láttam vol- na, amelyre ki van írva, hogy ez a térség a- „Szemétdomb-tér“, nem csodálkoztam vol- na, mert a környék minden piszka, trá- gyája, szemete itt gyűl össze és olyan dög- letes büzt terjeszt, hogy az emberek mene- külnék innen. Csak a gyerekek játszanak a- szemét között, meg a kóbor kutyák.

Egy malomépület mellett a Rómer-utca- nyílik. Keskeny kis utca ez. A víz, az eső- víz meg a szennyvíz megállott rajta és az

utca elején olyan sár van, hogy a- kocsik kereke tengelyig merül el- benne.

Nem ritkaság, hogy a lisztet szállító szeke- rek elakadnak a sárban és ökörfogatnál kell- kivonszolni onnét. Hihetetlenül rendezetlen- ez az utca. Üres telek kerítése meredek- bele. A házak és a kerítések mellett egy vé-kony járda van már kitaposva a sárban és- azokat dicsérik, akik végig bátorzkodnak- ezen az utcán. Az utca felénél a malomtele-pek vasuti vágányai húzódnak. A malmok- tulajdonosai ügylélszik nem törődnek vele- semmit, mert a sinek magasban kiállanak és- szinte lehetetlenné teszik, hogy a teherrel- megrakott kocsik keresztül birjanak ver- gödni rajtuk. Ennek az utcának a vége a- Nagypiac-térbe vezet. Valahol egy házat- építhettek és a helyéből lerombolt ház- téglá-, cserép-, vakolat-darabjait beleszór- ták az utca sarába, hogy a szekerek beleta- possák. Nem valami szép látvány.

Igy tovább. Ezen a környéken nincse- nek csatornázva az utcák szennyvízcsator- nával és a legtöbb alatt csak esővíz csatorna- fut. Egyáltalában nincs csatornázva a Teré-

Az ujonnan beérkezett és kizárólag cégem részére lekötött párisi és lyoni különleges selyem és szövet őszi újdonságaim megérkeztek, melyre felhívom az érdeklődő közönség szíves figyelmét.

BARNA JENŐ

női divat és fehérnemű különlegességek áruháza

Bulevard Regele Ferdinand 3

TELEFON 2-41

TELEFON 2-41

zia-utca, a Str. Bisericei (Templom-utca), a Str. Jeromos-utca, a Veres Balázs-utca. A Str. Minel (Bányasor), a Francia-sor, a Str. Centrala és a Str. Comandantului. Közeve egyk utca sincs.

Nincs végig csatornázva a Szőlős-utca sem, amely lejjebb keresztezi a Calea Victoriei (Kolozsvári-utcat). És végül a legkülsőbb periférián, a Téglagár-utca alatt is csak egy vékony esőcsatorna van.

Külön tanulmányt érdemelne a Calea Victoriei (Kolozsvári-utca), amelyet utólag hagyunk ebből a városnegyedből. A városnak ez egyik legiorgalmasabb és leg-sűrűbben lakott utcája, mégis nagyon el van hanyagolva. Az utca seprésével, öntözésével nem törődnek semmit. A villanyvilágítás is igen gyatra és nagyon ritkán vannak a lámpák.

Leghelyesebb volna, ha ennek a városnegyednek a polgárai bizottságot alakítanának és fáradságot nem kímélve járnák a hatóságokat, hogy rábírák a városnegyed alapos rendezésére.

(f. s.)

Bérbe vennék várososh és vasutálló-műszhoz közel fekvő magyarlakta vidéken erős forgalmu italmérést, málmot, nagyobb gyümölcsöst, halastót, esetleg timár-üzemet. Írásbeli ajánlatok kimerítő tájékoztató leírással és a bérleti összeg feltüntetésével Molnár Dezső Oradea-Mare, Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) No. 3. címre küldendők.

Évlizedes tanulmányulam

világvárosokban garancia arra, hogy angol és francia **uri-szabóságom** a legkényesebb igénytis kielégíti. Elfogadható árak! Angol szövegek raktáron!

Kenéz Ferenc
Str. Ciorogariu (Uri-utca) 29. sz.
Gimnáziummal szemben.

Tudatjuk, hogy társultunk a modernül berendezett

uriszabó üzletünket

a Bulw. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut), Diebania-templom palotájában úgy angol, mint más külföldi szövegekkel felszerelve

megnyitottuk.

Áraink olcsók! Részlet-osiály!
Darabont és Szikszay

Nagy választék **női kabátokban** legolcsóbb árak.

„Modell” áruház
Strada Vlahuța (volt Szent János-utca) 6. szám alatt.

Böszörményiné és Róth Olga
kalapszalonnában Str. Vlahuța (Szt. János u.) 7.
Állandó nagy raktár külföldi modell kalapokból.
Alakítások gyorsan és jutányosan készülnek.

Zarándokok utja a radnai bucsúra...

Nagyürögd kis falucska, alig nyolc kilométerre Nagyváradtól, a szalontai országúton. Lomha autóbusszok rohognak az eléggé rosszkarban tartott országúton, rengeteg szekér és a dalolásra masírozó katonák hosszú sora ad festői látványt az országútnak.

A nyilegyenes ut két oldalán dió- és szilvafák roskadoznak a gyümölcstől. A felhőtlen kék ég boldogan ölelkezik messzi végtelenségben a földdel, amelyről lekaszálták már az idei termést. Amerre a szem ellát, tarló, csak olykor tűnik fel a kukoricásokat övező napraforgók.

Kocsik, autók feltorlódtak a faluban, minden megállott egy percre: a nagyürögdi templomból hosszú sorokban vonult a falu és a környék lakossága Radnára, a bucsúra, a csodatévő Szűz Mária szobra elé. A szeptemberi szél elragadta a hívők kegyeletes egyházi dalát, fel-fel a messzi magasságba, lengett a szentképes zászló és több mint kétszáz ünneplőbe öltözött aszszony-ember zarándokolt gyalog a 110 kilométernyire fekvő Radnára.

Olyan volt az egész kép, mintha egy népszimbiól esett volna a sáros, piszkos ország-utca. A fiatal leányok kékpetyes karton ruhában, lengedezteti hajukban a színes szalag, az asszonyok, a fiatalok is feketében, a legények ünneplő ruhában, fényesre viksított csizmákkal. A menetet hosszú kocsisor követte. A lovak és kocsik felvirágozva, a sarogva erősen megpakolva illatos szénával. Itt még el a hit. Olyan tisztán, mint a mindent bearányozó napsütés. Emberek, akik békák, boldogan vándorolnak a hosszú utca, csak hogy pár percre megállhassanak a Szűz Mária szobránál, aki már sok csodát tett. Csak nemrég írták meg a lapok, hogy egy ujaradi 18 éves leány, aki eddig néma volt, egyszer imádkozott a radnai Szűz Mária szobránál és már rendesen beszél.

— Csak mi tudjuk, hogy csodatévő a radnai Szűz Mária — mondja egy öregasszony, aki már huszszor gyalogolt el életében a radnai bucsúra. — Velem is tett csodát. Ezt hallgassa meg a fiatalur.

— Még javában folyt a háboru, lányom, Vatyis Jánosné már hónapok óta nem tudott az uráról. Hat gyerekkel nyomorogtunk itthon. Elmentünk a radnai bucsúra és könyörögtünk Szűz Mária szobra előtt a fiamért, már mint a lányom férjéért. Könyörgésünk nem volt hiábavaló: alig egy hónapra rá hazajött a fiam, egy kicsit sántított az igaz, de nem is kellett neki visszamenni.

— De ez még a legkisebb csodatétele. Sántákat meggyógyított, vakokat látókká tett már a Szűz Mária. Most is megy hozzá az egész falu, meg a többi községek is, mindig segít azon, aki imádsággal hozzá fordul.

A bucsúra menők már messzire járnak. Dalukból csak egy-egy szószláv érkezik vissza. Mennek törhetetlen hittel a szűrkben, hogy ezernyi apró és nagy gondjaikat térdreborulva elismádkozhassák Szűz Mária szobránál, aki primitív hitük szerint, egyedül képes sorsukat eligazítani.

A forgalom mindenhol megakadt az országúton, amerre mennek. A kápkocsik utasai leki-csnyló nézzel mérik végig az egyszerű embereket, akiknek minden gondolatuk most az isten és a csodatévő Szűz Mária...

Megmózdul beannunk is valami, akik toha és semmiben sem hiszünk, nézzük az ősszel küzködő természet panorámáját. Az ősz kezd gyilkolni már mindent, ami szép volt, ami a nyáré volt és a fákon egyre több level sárgul, hirtet, jön az ősz, mindent letarol, hogy néma haldoklását nézhesse a zöld fákknak a bíbor vörös tengerben uszó letűnő őszi nap...

(b. gy.)

Ma délelőtt pontosan fél 11 órakor kezdődik a Gutenberg Dalkör matinéja a Kath. Körben, miért is kéri a közönség a pontos megjelenésre. — — — Belépő-díj nincs.

Bőrbuitorok

hencserek, valamint ruganyos ágy-betétek. Kapható és megrendelhető előrendű minták szerint.

Kovács József kárpitos
Strada Aleca Emenuel Gojdu (Deák Ferenc-ut.)

BÖRGARNITURAI

hencserek, madracok, rendelésre és készen is kaphatók.

GIDALI MANÓ

kárpitos, Str. Ciorogariu (v. Uri-ut.) 2.

Az összes iskolákban szükséges tankönyvek,

használt

és új állapotban, iskolai szerek a legolcsóbb árban kaphatók

Láng József utóda

könyvkereskedésében

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.) 7. sz.

Nógrády József

angol és francia uriszabó üzlete Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut.) 10.

ujjonnan berendezve megnyit

A legújabb angol szövegekben állandó nagy raktár.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20. Saját készítményü

sérvkötiök, haskötiök
gumminarisnyak, speciális kötszerek, női és férfi övszerek

Ezüstözést, nickelezést

hócipő és kalucsni javítást, ugyszintén varróeg és herképár javításokat jutányosan eszközöl:

Kalenda-cég Oradea-Mare

Autogénheggesztési munkáit

ne vigye kontároknak, sem másodkézbe csináltatni, mert sokkal olcsóbban és jobban megkapja

Orlei és Fiedler

autogénheggesztő és fémparteleppel, ahol minden a fajta munkákat felelősség mellett végeznek, Str. Episcopul Radu (Sztarovesky-utca) 9. szám alatt

Aszódi

8-fele zamatu

pörkölt kávé a legjobbal

Az ünnepekre hárs- és akácméz, saját darálású porcukor és a legjobb fűszerárak kaphatók. Friss idők mák és dió. **Aszódi Sas-palota.**

RÓTH FELSZLIK, az összes árukat igen olcsón eladatulak

Bécsi utamból hazatérve a legújabb párisi és bécsi modelleket hoztam

Kádár Rózs
női divat kalapszalonn, Str. Vlahuța (Szent János-utca)

Egy délelőtt

Arany-relikviák között

Hat napig zárva van Nagyszalontán a cs. n. Aranyhoz vezető kis kert kapu, ahedek nap délelőttén kinyitják, hogy az érdeklődő idegeivel végig nézzék a torony érdekességeit. Egész a bejáratig bokorral szegett út visz, melynek repedezett kőkockái közül előzdel a kő, az ajtó fölött áll Arany szobra a kövező felirattal:

„Zárt sisakon pajzeon
kézbe kivont kardú
nagyfalusi Arany
szalontai hajdú.”

Az első szobában két diák ül az asztalnál, nekik eladásra szánt érme, levélapok és egy hely. A szoba közepén, körvellen az asztal hatalmas kőkocka van. A hagyomány szerint egy alagút kezdődik, mely a Kölesz vezet. Allitól Bocskay idejében építették nekik menekülés esetére.

Innen lépcső visz a többi tetembe. Az első emeleti lépcső feljártánál levő fal mélyedésében friss virágok díszítik Toldinak agyagból készült szobrát. Felérve az első emeletre Arany szobrát látjuk. Az ágyban szép kötött csipkés ágytakaró piros díszítéssel, ott áll a karosszék, mellette meghalt Arany. Az éjjeli szekrényen egy tártó, rajta zavartalanul szövi hálója a pók. Az állófogason széles karimájú apróra lyukasztva: molytól, kecses és keskeny. A falon Tómpának egy képe, melyet február 20-án adott neki Hamván. A pipára tele sárgára szívelt kicsi és nagy pipák.

Az íróasztal és mosdó között keskeny, szűk szőfű s a sarokban egy interziás kártyaalka áll.

A másodemeleti szoba közepén lévő üvegfedett asztal apróságokkal van tele. Rögön három ezüst babérkoszorú fekszik kék bárnyapárnákon, különböző feliratokkal: „Magyar dicsőségnek választmányától”.

„Nagyváradon a város 1893. máj. 14.”
„Az egyetem ifjúság”.

Fekete falban két darab borotva, emléke

Tompától, mellette fenékövek. Aztán egész szoros barátságban van egy pár erős barna bőrkézzel, egy megzöldült sealskin sapkával, körülöttük pipa, kapukulcs, szivarok, himzett hálósapkák és gyöngyös kézimunkák fekszenek. Sargára öregedett papíron kéziratok. A falon nemesi oklevél, doktori diploma. A 13-éves rendszerezte egymás mellett, egyenként a könyvek tulnyomó részét német költők munkái képezik. Az asztalnál áll diákori ládája, mely fordított trapéz alakú, így szekereken ügyesen lehetett üles helyett is alkalmazni. A középső falon Barabásnak róla készített nagy képe függ. Egyedüli jó kép, melyet fiatalon készítették róla, általában a képekkel nem volt szerencséje. A fentemlített képnek meséje is van. Régebben a városháza dísztermében meglehetősen alacsony helyre volt alkalmazva. Egyszer egy részeg baptista paraszt vetődött be s a kép hosszszas szemlélése után észbe jutott a bibliai mondas, mely arra tanítja, hogy: „ne borult le festett és faragott képek előtt” s nagy buzgóságában végighasított a képen, hogy azt később a Szépművészeti múzeumba kellett küldeni kiigazítás végett.

A harmadik emeleten a többi családi tárgyat találni. Arany Jánosné Ertesen-Lánnának 26 krajcáros imakönyve. Széll Piroksa gipszbe mintázott keze, tányérok, fémlevek, érme, meghívók. Arany Jánosnak s a feleségének hajukból kivágott tincsek, kézzel kötött „fuszekli”, gyászjelentések levelek, részben íratok, miket Arany László apja halálakor.

Többek között:

„Bpest—Páris 1882.

J'prends avec la plus prozonde douleur la perle qui peux tons agreez i expression de mes sentianents de plus vive condoleance.

Munkácsy”.

Közvetlen mellette:

„Pest—Petersburg 1882.

Most olvasom s teljes szívemmel érzem a csapást, mely önt érte.

Zichy Mihály”.

Mindegyik szobának a falát rengeteg zrínes és különböző nemzeti színű szallag tarkítja. Ezek a szeretet, tisztelt és nagyrabecsülés cseréje megnyilatkozása.

Az utolsó szoba ablakaiból gyönyörű kilátás nyílik a vidékre. Alulról csemetés hallatszik, a közeli templomban deit harangoznak. A szobákat lezárják, ígyekszünk lefelé a lépcsőn. Lent siető emberek, imakönyves kezű lányok. Zivatar lesz. Nagyokat dörög, mintha Toldi garitáná végig mesebeli malomkereket Szalonta város széles utcáin.

Rúth Kiara.

Éliás Farkas

angol és francia

női divat
szabószága

Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 6. I-es emeleten van

ZSOLDOS

tanintézet

Budapest, VII, Dohány-u. 84.
Telefon szám József 124—47.

Magyarország legrégibb, legismertebb előkészítő intézete. A legjobban sikerrel készíti elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire, vidékieknek is. Készítetést kedvezményteljes anyagi felelősség.

Bangó

Jogi személyné
Budapest, IX., Ráday-utca 14.

Sikeresen készít elő vidékieket is.

Schöberl-ágyak

készen és megrendelésre kaphatók 3500 Leiert

ART KARPITOSNAL

Strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 9. Rosenzweig-palota
Minden szakmába vágó munkák legzölidabb árban és felelősség mellett készülnek.

mert a

Lukács Ferenc
& Co. cég

Alexandri (Teleki)-u. 2.

uj rendszerű uj üzlete

lehetővé teszi, hogy
szerény jövedelmünk-
ből tisztességesen ru-
házkodjunk, miután

nem számít fel

— a részletfizetés
ürügye alatt —

tulzott hasznót

és kamatot

Almaink megvalósulnak,

Kivonat a heti árajánlatból:

	Készpénzért	3 óra	5 óra
140 széles angol szövetszűrre és kabátira	290 —	305 —	320 —
Férfi szövetszűr gyapjú	535 —	553 —	581 —
Raglán-kelme tiszta gyapjú	550 —	567 —	586 —
Zephir ingekre	55 —	58 —	61 —
Rumburger vászon	55 —	58 —	61 —
Szépességi I-a vászon (kékrózsa, sárgarózsa)	69 —	72 —	75 —
6 személyes I-a damaszt-abrosz	183 —	192 —	210 —
Különleges ajánlat 3 mtr. hosszú caracul hencsertakaró	1400 —	1470 —	1544 —

A Magyar Párt fórumán

IV.

Minden kritika, amit a Magyar Pártra alkalmazzunk elsősorban azokat éri, akik a párt befejezésében működnek s a vezető embereket. Ez annyira természetes, mint az, hogy amikor a kritikus kritikáját írja: ezeknek az u. n. vezető-embereknek személye áll a szeme előtt, vagyis, hogy őket kritizálja meg. Bizony üdvös és áldott állapot lenne, ha olyan vezérfőnök állnának a Magyar Párt élén, akik máris megvalósították volna azt a sok kívánságot, amit a Nagyvárad Napló kritikusi felsoroltak. Mert azok az óhaj-tások: a néptömegek megszervezése, a községi és járási csoportok kiépítése, a megyei választmányi létesítése fontos kellei egy pártszervezetnek. Csakhogy ezek sem újdonságok és nagyon tévednek a Nagyvárad Napló publicistái, ha azt gondolják, hogy ezeket ők találták ki, mert legalább is úgy találják fel, mintha saját egészséges ötleteik lennének. Annyira régi dolgok a szervezkedésnek ezek a pontjai, hogy a Magyar Párt szervezeti és ügyviteli szabályzatában a 6. §. alatt már akkor fel voltak taxatív sorolva, amikor még a néppárttal való fúziója sem volt még, még Jósika báró idejében dolgozták ki, ha jól tudom Kós Károly titkársága alatt. Ez a szakasz azt mondja, hogy:

a választókerületek területén leköv minden egyes község végrehajtó bizottságot alakít, élén egy elnökkel és egy titkárral.

A megyei választmányba pedig az 5. §. alapján minden 200 magyar lakos egy-egy választmányi tagot küld be, de legfeljebb száz lehet a választmány száma.

A szabályzat pontosan, szakértelemmel van elkészítve, sokkal alaposabban, célravezetőbben irja elő: minek hogyan kellene lenni, mint azt a kritika óhajította. Azonban a körülmények és viszonyok országsszerte olyan akadályokat állítottak az előírások megvalósítása elé, hogy a brassói közgyűlés kénytelen volt oda módosítani a 7. §-t, hogy „azokban a vármegyékben és törvényhatóságok városokban, amelyekben a Magyar Párt helyi tagozatait ezidőszent még nem lehet kiépíteni, az elnöki tanács előzetes tudakozódás után megbízottakat jelöl ki, akik a helyi tagozatok hatáskörébe utalt teendőket teljes jogkörrel intézik. A megbízottak száma a vármegyékben 6, a városokban 4.”

Minden egyebéknél elég ismeretes dolog, hiszen a szabályzatokat ismertették az újságok és a brassói gyűlésről szóló tudósítások hűen hozták a változtatásokat. A szabályzatok ki vannak nyomtatva a programmal együtt, bárki megkaphatja. Felelőseges mondanom ugyebár azt is, hogy ez a módosítás vonatkozik Biharmegyére s Nagyváradra is, ahol ezidőszent ilyen megbízottakat intézik az ügyeket.

Hogy kik legyenek ezek a megbízottak pld. nálunk is, hát ez elsősorban az elnöki tanács dolga, amibe beleszólása az alapszabály szerint senkinek sem volna. Azonban a kritika, tegyük fel, jogosan avatkozik bele ebbe is — esetleg éppen olyan tájékozottsággal, mint egyebekbe — vagy mint a vezetés technikai részleteibe.

Nemcsak Biharmegyében, de sajnos, az összes határszéli vármegyékben, sőt az agrár-reform óta egész Erdély területén meglehetősen nagy hiány észlelhető vezető-emberekben. Jobbára igen kevés kivétellel csupa olyan ember áll eleitől fogva a Magyar Párt fórumán, akik már a múltban is feltalálhatók voltak a köztereken. Ezek azok a régi harcosok, akiket egyes új emberek kifogásolnak olyanok, akik a múltban nem is gondoltak politikára, de az imperiumváltozás után akkor, amikor nagy szükség volt a pionirokra, még nem mutatkoztak. Kifogásuk már csak azert sem helytálló, mert a dolog úgy áll, ezekre a vezetésre hivatott ma-

gyar emberekkel jobban el lehetett látni azt a hitet, hogy nemzetükért való exponáltságuk sem egzisztenciájuknak, sem boldogulásuknak feladásával nem jár. Vagy pedig nem törődve semmi következménnyel, lelki irányítását követve, bátran és nyíltan állottak és állanak nyitott mellél fajuk sorának ele elé.

Es ebből a sorból nem lökdöstek ki soha senkit. A testvéri szeretet örömeivel fogadták mindenkit, akiről látták, hogy a meggyőződés, a fajszeretet és bátor öntudat vízi soraik közé.

De végünk csak a brassói gyűlésről néhány tapasztalatot. A lapok híradásai szerint nagy harcra volt kilátás. Elnökválasztásról volt szó.

Néhányan utnak eredtek Nagyváradon is, hogy a gyűlésre lemenőket toborozzanak. Negyvenhat ember mehetett volna. A pártvezetőség közölte tette, hogy mindenkit, aki jelentkezik, szavazati jogosultsággal ellátott kiküldötti igazolvánnyal lát el. Szegényebb embereknek akkor még az utiköltséget is előteremtették volna. És ilyen kifogásokat emeltek egyesek: hátha valami nagy baj lesz, a kommunisták bevonulnak esetleg a terebe; másik szerint: lemondott Bernády, most már minek menjen; a harmadik elcsúszta a gyűlést; a negyedik: addig nem kérte fel senki semmire, hát ezt a felhívást sem fogadják el (ha jól tudom, ez a negyedik beteg éppen a Nagyvárad Napló egyik publicistája volt), többen pedig megdöbbentek, hogy ott lesznek okvetlen, találkoznak a vasútnál — és persze nem jöttek el, mint utólag mondták: féltek a szigurancától, mintha a szigurancának nem lenne egyéb dolga, mint az ők összezsugorított személyével törődni. Egy szóval felük, ők tudják mitől, holott ott elmondhatták volna okos érveiket, okos kritikájukat és a bölcs tanácsokat, amiket ma éles megjegyzések, lecsújt kritikák kíséretében porcióznak a magyar közönség elé, amelynek tájékoztatlan és a megfélemlítésre hajlamos része úgy értelmezhet, hogy milyen veszedelmes hely lehet az a párt, ahol olyan nagy hibák vannak, ahol örökké annyi baj van, ahol semmit sem csinálnak, pedig az az okos ember a Nagyvárad Naplóban milyen szépen megmondotta.

Ime erre az elhídegítésre jök ezek a nagy kritikák a maguk nagy tájékoztatlanságukkal és meggondolatlanságukkal.

Es mit könnyebb ma ütni egy magyarul írott újságnak, mint a magyarság egyellen expozitúráját a Magyar Pártot! Bizonyosan arra gondolva, hátha így hamarabb észre veszik s meg feljük fordulhat a sosem érzett közügyelem.

De eggyel adós maradt a Nagyvárad Napló kritikusa: nem nevezte meg névszerint, kik azok az urak, akiket ő a vezérúrral mellől hiányzóknak tart. Kik azok az urak, akiket nem lát ott, de ott kíván látni, akik húzzák s igazgat-

jék, kormányozzák a Magyar Párt vezérúrral?

Nem kívánom, hogy egész Erdélyre szólja fel, mert nem kívánhatom, hogy a mai Erdély közönségét ismerje, elég ha csak itt Biharmegyére, Nagyváradra sorolja föl, ahol ismeri, tehát csak itt tudhat a lapos kritikát győztesíteni s az a feladat a legkönynyebb is.

Meggyőződésem, hogy ezzel a névsorral nagy szolgálatot fog tenni a párt ügyének, természetesen csak akkor, ha azok az urak valójában is a dolgokat, ha erre határozott ideig tesznek s nem hagyják cserben kandidálási és főképpen, ha már egyszer nem utasítják vissza a pártban való működés lehetőségét.

Aki lekritizál, annak meg kell vezetnie, ami jobb. Enélkül a kritika csak szószátyárkodás.

Mi nem várunk csodákat, de ha mégis érkeznék a magyarság szabababb mozgására, gátolatlan véleménynyilvánításának a kora, akkor meglátnák a kritikusok, hogy ez milyen csúszás, s hogy a Magyar Párt erejének megteremtésére. Napok, vagy hetek alatt kiderülne, hogy Magyar Párt mögött mifele óriási tömegek lennének.

De addig a Magyar Párt mai látszatosságát kritizálni annyit jelent, mint megköthetőt lábu embert ligányolni azért, mert nem tud szaladni.

Több önmérsékletet, több tájékozottságot és a magyarság viszonyaival való jobbatudást szemben több elnézést a kritikában, de mégis segítőkészet a munkában addig, míg a magyarság erői föltámaszkodnak s lélekben fölkösznek a jövő felé, kiizzadják a felelősséget a hunyászokdás lázas betegségének csirait is, kell, sőt lefektetésre a magyar sajtónak a magyar publicistáknak segítő kezét nyújtani. Mert a felelősséget a meg hunyászokdás szűkös példája rája esik.

Eladó National kasszák Stern Béla
műszerész, Oradea-Mare, Strada Avram Iancu (Kossuth-utca) 18. sz.

!!!!!!

Ideal cipők kapható a Mihai Viteazul (Nagy piac) elárulitól és Strada Avram Iancu (Kossuth-utca) 9. sz. börtületében

GÉPKONSTRUKCIÓ

és javítások, Strada Alexandri 48.
Törött gépresek garantált hegesztése

Selyemruha és ingezfírek a legszebb kivitelben
Hajnal és Rózsa vászon és női divatruházás

ÉRTESÍTÉS Uri szabóságomat egy a mai kornak megfelelő RUHATISZTI és JAVITÓVAL kibovíttetem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelősség mellett OLCSON és SZAKSZERÜEN KITSZ. ITTVA, JAVITVA és azután pontosan házhoz szállítva lesznek **Bíró László** uri-szabó ruhatisztító osztály Str. Ciorogariu (v. Uri-utca)

FELVEVO ÜZLETEK

Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 17. szám Mandel, Unirii (Szent László)-tér 5. tra

Ritka alkalom!

Valódi régi keleti

Perzsa szőnyegek

sürgösen eladók, nálam bizományban.

Sternberg J. Bulv. Regele Ferdinand 14

TELEFON 4-9

Torna cipők

kiárúsítás miatt mélyen le-
szállított árban kaphatók

HAAS LIPOT

LINOLEUM

gyári fő-
raktárba

ORADEA-MARE

Bulevardul Regele Ferdinand 5. szám.

Torna cipő:

31-től 35-ig — — Lei 125

36-től 42-ig — — Lei 132

43-től 46-ig — — Lei 175

Zboray és Dr. Andriská

Nagyvárad legrégibb szücs és szörme nagyáruházában Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 8 szám alatt

Szörmeárúk nagyválasztékban
Hosszu sil bunda 11,000 leité.

Rettenetesek a nők, nem lehet őket kiismerni!

Páris, szeptember 5.

A rue de la Paix egyik csendes mellék-
utását ott fogom megtalálni a
féut. Nem kellett keresnem, nem kellett
keresnem, egy kis palota előtt autók és fo-
tók, — itt lakott a nagy férfiú, helye-
n szolva, itt volt az üzlete.

Ez az üzlet néhány esztendővel ezelőtt sze-
nfodrásüzlet volt s abban az időben bi-
ráim még álmodni sem mert azokról a fé-
lepompás termekről, amelyek szinte va-
gya hozzája nőttek.

Ezen a termekben székel Antoine ur a
szex feltalálója.

— Isse bajos lesz Monseieur-vel beszélni —
szám egy magas széke hölgy, aki a
széke mellett volt, — de megpróbálom.

— Az ur ur kegyes volt s néhány perc mul-
ta után elé vezetett. Alacsony, köpcös, jól
szósz emberke a ott előttem, negyven
éves, apró szemű ide-oda villogtak.

— Ezerse, ön is a bubifrizura születésére
— szölt mosolyogva, miközben bele-
nézett egy hatalmas borszékbe, — hát, nem
tudom mondani önnek... Nagyon egyszerű
volt egy kis barátom, remek nő volt,
akár Venus is megirigyelhette volna,
a melle és a többi mind kifogástalan
menny szeretnénk egymást, csak az zavar-
t a fodrászi felfogásomat, hogy a haja be-
tegye?

— Igen, beteg. Mi betegnek mondunk olyan
hagyományokat, összezsugorodik, kihull s nem
bőnyomást teszi az emberre. Ez a haj
kell önnek ezt értenie, hiszen női fod-
rász — mindig zavart s valahogy úgy
mintha ez örömepp lett volna a mez-
s. Egy napon azt ajánlottam Ninettnek,
hagya le a haját.

— Az öngényke úgy nézett rám, mintha meg-
volna. De aztán addig beszéltem, míg
beleegyezett.

— Az operációt maga a mester hajtotta végre
Ninette meglátta magát a tükörben, ke-
rásra fakadt.

— Mi lett belőlem, mi lett belőlem — zo-
hol van az én hajam? hol van az én

banként azonban megnyugodott s amikor
te, hogy az Antoine üzletében megfor-
gyak érdeklődve nézik a frizuráját, még
is lett reá. A háború után egy orosz
zintén ott járt Antoine-nál s amikor
intotta Ninettet, így szölt Antoinehez:

— Kedves mester, nem csinálhatna-e ne-
lyen fiu-fejet?

A mester természetesen beleegyezett s eb-
ben a pillanatban megszületett a bubifrizu-
ra. Antoine, ugyanis, ettől fogva disz-
túdon közölte a hozzájáró hölgyekkel, hogy ele-
gáns nő csak bubifrizurát viselhet s hogy a
hosszu haj előbb-utóbb a múzeumba kerül.

— A hölgyek — folytatta Antoine — fel-
kapták az eszmémet s elementáris dühvel vo-
tették magukat rá. Mindenki bubifrizurát akart
viselni s mindenki hozzám jött, hogy megsza-
badítsam a copjától.

Ennek megvolt a maga magyarázata. An-
toine azt hirdette, hogy ő mindenekelőtt kiku-
tatja a nők karakterét és ehhez a karakterhez
idomítja azután a bubifrizurát. Ezért özőnlöttek
hozza a világ minden részéből a hölgyek és
„karakterizáltak” a fejüket.

— És mennyibe kerül Önnek — kérdeztem
a mestert — egy ilyen „karakterizálás”?

— 400 frank! — szölt ő egyszerűen és ma-
gától értetődően.

Alighanem észrevette az arcomon a meg-
lepetést, mert tüstént hozzáfogott a magyará-
zathoz:

— Ez nem olyan sok, mint amilyenek az
első pillanatban látszik. Ami művész ember va-
gyok és természetesen én úgy megfizetttem a
munkámat, mint ahogy egy festő, vagy szob-
rász megfizetett...

— A női fejet mindenekelőtt egy saját ké-
szítményű mártással öntöm le, ez 20 frank. A
mártást le kell mosni, — ez szintén 20 frank. A
haját le kell vágni, ez 50 frank. A haját be kell
olajozni, ez 20 frank. Az olajat le kell mosni,
ez 10 frank. A haját be kell illatosítani, ez 30
frank. A haját masszírozni, ondolálni és színez-
ni kell, ez 50 frank. Az új karakterű hajba két
fésű kell, ez 200 frank. Voi-lá!

Valóban a számadás pontos volt, nem lehe-
tett ellene semmi kifogást emelni... Azt hit-
tem, Antoine boldog ember, hiszen a találmá-
nyát világszerte viselik és a hölgyek tisztelettel
ejtik ki a nevét.

— Nem tagadom — szölt kissé melankó-
likus hangon — a siker eleinte boldoggá tett,
hiszen tömérdek pénzt kerestem, megvettem ezt
a kis palotát, nagyszerűen berendezkedtem, egy
kis földbirtokot is vásároltam, három-négy bér-
házam is van, de mégis rettentően fáj, hogy el-
számítottam magamat...

Antoine lehajtott fejjel kezdte magyarázni,
hogy a nők kiismerhetetlenek.

— En arra számítottam — ugymond — hogy
a bubifrizura éppen olyan divat lesz, mint a
többi divat. Néhány évig viselni fogja, aztán
a nők ismét visszatérnek a hosszú hajhoz. Erre
alapítottam a spekulációm. Összevásároltam
az összevásárolható hajakat és parókákat készí-
tettem belőlük, gondolván, hogy az új divat haj-
nalán a hölgyek meg fognak rohanni s a paró-
káimat szétkapkodják.

Ez a spekuláció csődöt mondott. Az egyik
év a másik után mult el és a bubifrizura divatja
nem hogy hanyatlott, hanem előretört.

— Negyvenezer parókám hever a raktár-
ban — kiáltotta elkeseredetten a mester — s a
kutyanak sem kell... Rettenetesek a nők,
nem lehet őket kiismerni... A hölgyek még
mindig rövidre vágatják a hajukat s eszük ágá-
ban sincs parókát viselni. Még a ráncosképi
nagyamák is azon gondolkodnak, hogy bubi-
frizurát fognak viselni s ma holnap alig lesz nő,
aki a cophoz fog ragaszkodni. Igaz, ez nem je-
lent veszteséget számomra, mert hiszen az a nő,
aki számítani akar a társaságban, hozzám jön
„karakterizáltatni” magát és én irgalmatlanul
behajtom rajta a négyszáz frankot. Mindamel-
lett bosszant a dolog. Negyvenezer paróka,
uram, negyvenezer paróka hever a raktáram-
ban...

A husos emberke tágra meresztett szemek-
kel nézett reám, amikor ezeket a szavakat ki-
ejtette a száján s egyáltalán nem volt velem
megelégedve, látván, hogy nem tudok vele
együttérzeni. Alighanem ez volt az oka annak,
amiért hirtelen berekesztette az interjút s
majdnem hidegen így szölt hozzám:

— Isten vele, uram!

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tárgyalásai a Banca Crisovelonival

Pénzügyi körökben már régebb idő óta
beszélnek arról az érdekes és nagyszabású
tranzakcióról, hogy a regát egyik legna-
gyobb pénzintézete a Banca Crisove-
loni igen erős érdekeltséget vállalt a Pesti
Magyar Kereskedelmi Banknál olyképen,
hogy ezzel a Pesti Magyar Kereskedelmi
Bank romániai fiókjainak nacionalizálási
kérdésére végleg elintézzék.

Értesülésünk szerint a tárgyalásoknak
eredménye az, hogy a Banca Crisoveloni
hatvanhat százalék erejéig vállalt érdekeltsé-
get, míg a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
harmincnégy százalék erejéig lesz érdekelve
ebben a vállalkozásban. Ezt az érdekes tran-
zakciót most fikszírozzák véglegesen és
ezért Nagyváradra érkezett dr. Konrád
Ottó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
romániai fiókjának vezetője is. A tanácsko-
zások az egész nap folyamán tartottak.

A legszebb paplanok Hajnal és Rózsa cégnél
készülnek, nagyraktár, átalakításokat elfogadunk

Figyelem!!

Mindenki tudja, hogy a

Körösparti Áruház

alkalmi árukat vesz és alkalmi árban árusít. Olcsó
árakat senki utól nem érheti. :: Mielőtt bármily kabát-,
kosztüm- és ruhaszövetet vásárolna, nézze meg a

Körösparti Áruház

most beérkezett óriási szövettömegét.

CRED DE CHIN SELYMEK minden létező színben
eredeti gyári árban

A száz esztendő Strauss János

Az operettkirály születésének századik évfordulója

Jövő hónap 26-dikán Wien-nel, a hajdani «császárváros»-sal együtt az egész világ a «hálás utókor» szerepét tölti be és Bécs városa nagyszabású zenei ünnepségek keretében fogja megülni a muzsika Pantheonjába bevonult fia születésének századik évfordulóját, ilyen formában akarván a megdicsőült Mesternek halálát leróni azért, hogy Haydn apó «Gottterhaltet»-ja után Bécsset megajándékozta káprázatosan ragyogó táncymunusáival, az «An der schönen blauen Donau» s számos egyéb kifinomodott «bécsi-keringővel» s szebbnél-szebb operettjeinek sorozatával. Az ünnepségek ciklusát már a bécsi «Uránia» tudományos színház meg is kezdte és gyönyörű vetített képekkel mutatja be egyik előkelő bécsi zeneesztiváló tolalából eredő: «100 éves Strauss János» című méltatást. Bécs városa azonkívül legillusztrisabb színházi krónikása: Siegfried Löwy által megírta száz év előtti, jeles születőjének érdekes adathalmazában az eddig megjelenteket messze tulszárnyaló újabb életrajzát, melynek címe: «Vom Spielmann an der schönen blauen Donau».

1849. őszutóján, a bécsi népkert (Volksgarten) fedett, téli terraszát látjuk magunk előtt. A koncertdobogón zenekara élén áll egy koromfekete, gondórhaju, szépszemű, felette gondosan ápolat külsőre, 24 éves fiatal ember, nyakán hatalmas csokorkendő, testén káprázatosan fénylő ingplasztron, elegáns fehér mellény, pazarul vasalt frakk. Előtte nyüzsgő az őt fergeteges tapsaival ünnepelni nem szűnő közönség. A párok heves türelmetlenséggel szeretnénk már táncra perdülni, mi azonban a hatalmas tolongás közepette szinte lehetetlen. A publikum minden rétegét képviselve látjuk. Ott vannak a császár fehérkabátos katonái csinoskék babáikkal, kiknek jól áll az álluk alatt széles színes szallaggal megfűtött formás kis kalap. Látunk testes külvárosi polgárnépséget báronyszegélyű kabátban, nyakukon az ormótlan «Vatermörder»-galériával, fejükön laposkarmájú köcsökalappal, a «stösszerrel». Mellettük nézelődnek kíváncsi asszonyaik szélesszabású, reddódus toalejtjeikben, füllükre fűsült hajjal, szabad nyakkal, mélyen dekoltálva. Odébb facipós stájerok, szűk pepitanakörök nyalka fiak keresek szorongának egymás hátán s mindannyian várják a tánc kezdetét.

A tuloldalón egy más csoport. Selyemrubás, finnyás dámák, lakktopános, klakkcilinderes finom urak. S valamennyien kor, nem s rangkülömböség nélkül, ifjabb Strauss Jánost éltetik. Voltaképpen egyhangulag ezt harsoghatnák: «meghalt az öreg, éljen az ifjú valcerkirály». Mert tudnunk kell, hogy csak kevéssel azelőtt hunyt el idősebb Strauss János s most annak örökebe lépett fia, ifjabb János, a bécsiek szeretve becézett «Jean»-ja, rajongva dődelgetett «Schäntl»-ja, a későbbi operettkirály, ki a koncertdobogón valóban szuverén uralkodóként érezhette magát, kezében jogarával s kormánypálcájával: hegedűjével és vonójával... Ifjabb János király ezen nevezetes napon kezdte el elejétől fogva mindvégig dicsőségtől bagyogótt uralkodását.

Ha az akkori kor mozijának: a «laterna magicá»-nak segítségével fehér lepedőre vetítették volna azon események képeit, melyek ifjabb Strauss János életében atyja haláláig lejátszódtak, úgy a «laterna magicá»-nak ugyan csak kevés dolga akadna volna. Az öreg Strauss János a legkevésbé ellenzte, hogy fiaiból: János, József s Edéből muzsikuskok legyenek. Józsefet, becézőnéven «Pepit» mérnöknek, Edit katonának vagy papnak szánta, elsőszülöttjéből meg legszívesebben bankhivatalnokot, vagy takarékpénztári tisztviselőt szeretett volna faragni. A fiuk csak titokban, lopva mernek zongorához ülni és atyjuk távollétében használják fel arra, hogy legszebb szerzeményeit, valcerait, polkát, quadrille-jait négykezes játékokban buzgó kultiválják. Hogy később mindhármán mégis a zenei pályát választják, ezt egyenesen édes anyjuknak köszönhetik, ki bátran szállt sikra fiait pályaválasztási ügyének érdekében s az elefett férjével támadt örökös zsörtölődés képezte főleg a Strauss házaspár későbbi elválásának okát.

Atyja Jean-nal könyvviteli tanfolyamot végzett, majd egy hivatalba járatta, de a fiu csak nagy immel-ámmal könyvelget, annál lázasabb mohósággal szívja tele magát zenei elméleti ta-

nulmányokkal; összhangzattannal, ellenpontozat s fugákkal, meg a hangszerezés-isméjével a derék öreg Drechsler János, egyetemi székesegyházi karnagy keze alatt. Egyikben az ősz regenschori felszólítja Jean-t, hogy preludáljon neki az egyetemi templom orgonáján. Jean felmegy az orgonához s az agg Drechsler most érdeklődéssel lesi, hogy hű tanítványa s zenei apostola, Jean majd egy szűz, nemes «gregoránusi» stylusban tartott s méltó, «plagális» (egyházi) zárattal végződő ünnepi «korálélő-játékkal lepi őt meg. De helyett mi történik? A templom oszlopsarnokainak komor, áhítatos csendjét hirtelen tulságos világias színezetű alkorkodok törik meg, melyekből csakhamar egy vidám bécsi keringő pajzánságtól tulszárnyaló szolamai bontakoznak ki — Drechsler tanár ur nagy elszőrnűködésére.

Az ezekután lezajló események hű visszátükröztesével aztán már tengernyi munkája volna a kis «laterna magicá»-nak, mely bizony alig győzné magából ontani a képek áráját. Már ennek a feladatnak hű megoldásához a legmodernebb, villámgyorsjáratu mozi-reflektorra van szükség, a bécsi «Uránia»-színházbelire.

Miután az eredetileg 14 tagból állt zenekar hatalmas kiegészítést nyer, nekivág a nagy világnak s megkezd diadalmas külföldi utját. Bebarangolják Német-, Francia-, Angol- és Oroszországot s kétizben az Egyesültállamok összes nagyobb városait. Baden-Badenben a német császár előtt játszik Jean Mester, kit a császár kezesorításával tisztel meg s arra kéri, hogy az általa előadott «stramm» katonai indulóját ajánlja a porosz császári lovastestőrgárdának s jutalomként nyomban átnyújtja a szerzőnek a «vörös sasrend» kitüntetését. Többször vendége a császárnak a Kurhausban. Később Bécsben a császár kinevezeti «az udvari bálók főzeneigazgatójának» s udvari táncstélyek alkalmával piros frakkban dirigál hajnalig a Hofburgban. Ekkor már számos külföldi, előkelő rendjel büszke tulajdonosa.

(Vége köv.)

Guttman Miklós.

Minden hirdelési eszköz semmitmondó akkor, ha

BLEIER

(Saspassage)

fehérenemű, harisnya és csipke által megtekint!

LÁNYOK, ASSZONYOK

Parfüm
Kölniviz
Szappan
Gummiáru

legkényesebb igényt is
feltétlenül kielégíti a

Ninon

illatszertár, Piaja Unirii (Banky mellett) Szt. László-tér

**Módot nyújtunk, hogy
lakását rendbehozza,**

ha az e célra szükséges összeggel azonnal nem
is rendelkezik! Hiteleképes üzleteknek

**előnyös részletfizetéses
feltételek mellett árusítunk**

feltűnő olcsó gyári árakban.

Butoriszőveletek lei 90-tól

Gobelinszőveletek lei 145, 205, 270-től feljebb

Butorbrocátok lei 580-tól

Caracul hencsertakaro lei 2700

Püsch hencsertakaro prima lei 2500

Torontai hencsertakaro lei 1425-től

Futószőnyegek lei 125-től

**Az összes kárpitos és díszítő-
anyagokban nagy raktár!**

RAPID

kárpitosanyagok szaküzlete, Strada Alexandri 4.

**Megoldva az élelmé-
nagy problémája**

**Megnyit
az új rendszer**

**Gambrinu
étterem**

Körös-utca 1 sz. a

amely megadja a lehetősé-
annak, hogy minden polg-
ember, köz- és magántisztvis-
kereskedelmi alkalmazott
iparos egyaránt megkapja a
előzékenyebb kiszolgálást, a
kényesebb igényeket kielé-

6 fogásos ebéd és vacs

50 leiért

fél vagy egész hónapra, napo

Menü:

Vasárnap	DEL BEN	hús- v. barna leves töltött káposzta sült (köríték) 1 szelet torta	ESTE	csirke-p sajtos m
Hétfő	DEL BEN	hús- v. barna leves burgonya főzelek borjú sült (köríték) káposztás kocka	ESTE	vagd. b köríté töltött pe
Kedd	DEL BEN	hús- v. barna leves zoldbab főzelek gözbensült (köríték) mákos laska	ESTE	bécsi sz (köríté) 2 szelet
Szerda	DEL BEN	hús- v. barna leves rakott káposzta borjú kotlet (körítv.) lekváros dereje	ESTE	borjú p galuska túrós cs
Csütörtök	DEL BEN	hús- v. barna leves borsó főzelek liba v. csirke sült aranygaluska	ESTE	alföldi g sajt
Péntek	DEL BEN	hús- v. barna leves bab főzelek vagdalt filée rizs-felfújt	ESTE	halpapri piskóta-
Szombat	DEL BEN	hús- v. barna leves lencse főzelek marha-sült császár morzsa	ESTE	Stefánia liba pite

Kenyéradag 1 Leu.

Elsőrangú konyha! Különő fajl

Gambrinu

Take Ionescu- (Körös)-utca

Előfizetés bármely naptól kezd

IPAROSOK LAPJA

A IPARTESTÜLET FELHÍVÁSA

Felhívjuk ipartestületi tagjainkat, akik az eddigiekat még nem fizették be, hogy az azért jelentkező pénzbeszedőnek, az ipartestület hivatalába felküldve, kifizeskedjenek. A tagdíjak közadók módjára befizethetők, miért is a hátralékosokkal az ipartestület kénytelen lesz ezen eljárást megindítani.

Felhívjuk tagjainkat, hogy az iparosok és tanoncok alkalmazásának ellenőrzését megkezdődött. Megbizottak háziról-házra ellenőrzik, vajon a munkások be van-e jelentve, elvannak-e látva munkakönyvvel, a tanoncok be vannak-e szegődve, vagy munkakönyv nélkül, vagy bejelentetlenül tartatni tilos, ugyintén tanoncot is tanoncsodás nélkül tartani kihágást képez. A tanoncok ellenében az ellenőrző hatóság eljárást megindítja és büntetni fogja. Tehát iparosainkat, hogy munkakönyvvel, tanoncszerződés nélkül tanoncot ne alkalmazzanak.

Felhívjuk tagjainkat, hogy fontosabb közügyeket úgy, mint eddig, a jövőben is a Nagyváradi napilap vasárnaposok Lapjában fogjuk közölni, de a lap mellett lépesházunkban is állandó hirdetőtábla kitéve, melyen a közlemények ki lesznek szedve.

Az ipartestület hivatala, az Ipartestületi Hivatal, az Iparosok Temetkezési Egyesületi székébe, Gen. Mosoiu (Mocsi) utca 4. szám alatt az emeleti helyiségben. Hivatalos óra d. u. 12-ig. Az ügyek be- és kijelentése d. u. 3-tól 5-ig eszközölhetők.

Az ipartestület hivatalában kedvezményes árat, valamint a Félix-fürdőbe szóló fűrdőjegy árát, a tűzifa megrendeléséből amely az a forgalmi áránál lényegesen olcsóbb az iparos menház is előnyben részesíti és kérjük az Ipartestület tagjait, hogy szükségletét az Ipartestület útján szerzzék. A tűzifa ára kiváló prima minőségben, szállítva 275 és 320 lei között áll. Tisztelettel az Ipartestület elnöksége.

Az ipartestület elnöke, Regman Miklós prefektus üdvözlése az ipartestület részéről. E hét folyamán Mönus Orás László ipartestületi elnökök több munkájukkal küldöttsegélel üdvözlöttek Regman Miklós új prefektust, hangoztatván az iparosokat az állammal szemben fennálló készlet hiányait és a közgazdasági fejlesztése szükségüket. Kérték a prefektust, hogy az iparosokat ily irányú törekvéseikben támogassa és biztositották, hogy mint a múltban, úgy most is lojális munkása lesz az egész iparadalm az ország fejlődésének. Dr. Regman Miklós prefektus köszöntettel vette az iparosok üdvözlését és jókívánatát kijelentéseiben fogadta az iparosok vezetőit, hogy az iparügyek iránt mindenkor megértéssel viseljen és a jövőben is jogos, igazságos ügyeiket karolnia. Támogatója lesz az iparosok anyagi törekvéseinek, éppen ezért kéri az iparosokat, hogy minden ügyében forduljon hozzá a azokban szívesen segítségére. Üdvözlő küldetés jölesse örömmel vállalkozni a prefektus készséges megnyilatkozása után a prefektus elöljárásával.

A kész bőrárak. Az iparoscsoporthoz legközelebb, a cipész és csizmadiaikat élénkíti a kész bőrárak. Ezekre nézve tájékozódhatunk, hogy a kész bőrpiac az idén kezd megindult. Jelenleg az árak szilárdan állnak, éppen az érdeklődés folytán az árak rögzültek emelkedni fognak. Jó lesz ezt iparosainknak megjegyezni és a munkáikat ahhoz igazítani.

Az ipariskolai beiratások. Már megjelent a hivatalos felhívás a beiratkozásokra, az alapján mi is felhívjuk az összes tanuló iparosok figyelmét arra, hogy tanoncsodás napon belül a tanoncsodakolába oktatás irassák be. Akár a késői beiratás, akár az elmulasztása súlyos büntetést von maga után. Figyelmeztetjük az iparosokat, hogy a tanoncsodák, akár leány, akár középiskolát kell legyen a tanonc, azokat okvetlenül be kell iratni. A középiskolát végzett tanulók a tanoncsodák oktatás alól felmentést nyernek, a

szakrajz tanulásra azonban kötelezve vannak. Igén tanácsos, hogy minden iparos személyesen irassa be tanoncsodát, mert ez esetben az iskola igazgatóságával megállapodásra tud jutni oly értelemben, hogy a tanonc mely napon járjon iskolába. A tanítási idő későbbi megváltoztatása nem lehetséges. Már most figyelmeztetjük az iparosokat arra, hogy az évközi iskolába járást szigorúan ellenőrzésként, mert a mulasztásokért a munkaadókat teszik felelőssé. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a munkaadók figyelmét, hogy tanoncszerződés nélkül tanoncsodát tartani egyáltalán nem szabad, azokat köteles minden munkaadó a beépítéskor beszegedtetni, a bejegyzéskor bejelenteni.

* Csizmadia iparosok gyűlése. Váradban tartoztatéptelenség folytán nem volt megtartható a csizmadia iparosok gyűlése, minek folytán e hét péntekjén este 8 órakor tartotta meg az iparársulat Tóth Zsigmond elnöke mellett fontos gyűlést. A tárgysorozat anyagát az egyetemes munkaadók betartása és a piaci rendszabály és sorrend megvédése volt. A túlságos konkurrencia és önzés ugyanis egyes iparosokat arra birt, hogy meg nem engedett eszközökhöz nyuljon az árusítás terén, miáltal nagyszámú tagtársának megelhetését ingatja meg. Jellemző, hogy míg városunk ezen számottevő iparársadalmát, mely figyelemzettegyével mindig példaképe volt más ipari szakcsoportoknak, a tagjai között való rendfentartásban fecsérelt el idejét, addig más városok csizmadia iparossága szervezkedésükkel a maguk anyagi erejét és csoportjuk erkölcsi fölényét tudják erősíteni. A kolozsvári csizmadia társulata ugyanis elhatározta, hogy szeptember 1-től kezdve a tagjai egységes áron áruljanak és vállaltak. A legdrágább férfi boxszima 1400 lei, míg a legolcsóbb 700 lei. Az egyetemes ár az összes csizmadiaakra kötelező a társulattól való kizárás terhe mellett. Hol van városunk csizmadia iparossága ezen árak mellett, bizony csak hátul kullognak, pedig a közterhek viselése és a létfenntartás bizony sokkal nagyobbak, mint a többi erdélyi városokban.

* Menházak érkezett adományok. Legutolsó kimutatásunk óta az iparos menházhoz a következő adományok érkeztek: Püspökfürdői jegyek eladásából 500 lei, Kovács Jenő 200 lei, Vesziláz Lázár a tűzifa eladása után jutalék címen 1000 lei, Husiparosok szakosztályának adománya 500 lei. Dévald László és Kramer Ignác havi adománya 20—20 lei. Ez uton mond köszönetet az Ipartestület elnöksége a szíves adományokért.

* A biciklisták ellen felszólalást tartunk. Az a panasz, hogy az Egyesületesi-terén a királyszobor háta megett karikáznak állandóan, itt tanulják a kerekpározást, amikor a környék apró gyerekeit kiviszi a napfényre: A biciklisták retentet karikázást visznek véghez a kocsiuton és a járdákon s megessik, hogy a gyerekek a biciklik és az ottmenő kocsik közé kerülnek, olykor a konfliktusokat is megvadítják, az ökörszerek pedig megrekednek s megessik, hogy az ökrök közül egy-egy elcsuszott. A biciklisták megrendszabályozását kívánják az ottlakok. Az autók vidéki reflektora ellen is érkezett panasz hozzánk. Az autókban a városban kívül hatalmas reflektorok van, hogy az utat jó előre megvilágítsa. Mikor azonban befutnak a városba, nem váltják fel a városban megengedett világításra, hanem ugyanazzal a reflektorral járnak, mint a városban kívül. Ez pedig kellemetlen és veszélyes, mert elvakítja az utcán járókat úgy, hogy nem tudják magukat tájékozni s szerencsétlenség is történhetik. Foképp a hirtelen felvillandó reflektor ellen van a közönségnek kifogása s miután az tilos a városban, a rendelet érvényesítését kéri a rendőrhatalóságtól.

* Adakozás. Az izr. hitközség fiúarvájára javára Dr. Vértess Sándorné 200 lei, Weiszlovich Emil 500 lei, Silberstein Zelma 500 lei, Lechner Józsefné 300 lei, Schwartz Lőrinc Brátka 100 lei, ifj. Berger Sámuel 300 lei, Boros Magda 200 lei adakoztak. Természetbeni adományt küldtek Altmann nővérek, Dr. Vass Izsó, Klór Antal, Löwy Kalmáné 100 lei, Hillinger Dezsőné 100 lei. A zsidó aggokháza javára Vámos Jakab 200 lei, Weiszlovich Emil 500 lei, György József 100 lei, ifj. Berger Sámuel 300 lei, Boros Magda 200 lei adakoztak, amely adományokért halás köszönetet mond a jótékony intézmények vezetéséig.

Figyelem

Az őszi idény közeledik!

Ha érdekeit komolyan szíven viseli, ruházati anyagokban szükségletét a város legrégebbi és igazán szolid áruházában

Leitner Márton

Rt.-nál

Str. Nic. Jorga 5.

Telefon interurban 413

szerzi be

Cégünk 40 éves multja garancia, hogy áruink minősége, tartóssága és olcsósága versenyen felüli.

Leszállított árainkról íme némi tájékoztató:

	Lei
90 cm. Madepolam	36
9/8 Webe	48
9/8 Kelengye vászon . . .	58
80 cm. ágynemű kanavász megbízható mosó	46
	38
Shottis pamut szövet . . .	38
125 cm. széles női gyapju cheviotte kostümre és ruhára minden színben . .	160
110 cm. kockás ruhászövet kiltűnő minőség.	98
140 cm. angol kelme női kabáttra és kostümre . . .	236

Raktárunkat újlag felszereltük spárta és gyapju

futókkal

valamint a külföldi kiltűnő minőségű boucle, tapestry velour és argaman lajtajuabgépasztönyegekkal

Nagy választék férfi és női kelengye vásznakban, ágyminturákban, függönyökben és és hencsertakarókban.

Férjfiöltöny

és raglászövetek valamint costum és felöltő kelmékben pazar választék

Étkezőgarniturák és cernavásznak raktáron

Divat-levél

Mi a divat?

A biedermeier-korszak minden hagyománya közül a magánlevelek formájában írt divat-jelentések tartották magukat legtovább és egy-egy ilyen eredeti divatlevél a muzeumok kéziratgyűjteményének legbecsültebb darabjai közé tartozik. Ezekben a levelekben a messzi külföldön járó hölgyek számoltak be otthoni ismerőseiknek azon országok fontosabb eseményeiről, ahol jártak és ezen események keretében arról a valamisről, ami évszázadok előtt és bizonyos még évszázadokig fűrt és nőt egyformán fog érdekelné: a divatról. Királyi koronázás, színház megnyitása, egy-egy fontosabb társadalmi esemény: mind alkalom volt újabb divat kreálására és ma mindezekről mit se tudnánk, ha a résztvevők ezen divat-levelekben otthoni ismerőseiknek a látottakról be nem számoltak volna.

De hová is lennének ma, a mai arányok mellett, ilyen levelekkel? Hiszen kinek-kinek ismerősei, akinek mindent el akar mondani, százakra nyúlik! Lépjen itt az újság a magánlevél helyére és hadd mondjam én is itt el a sok szép és újat, amit láttam és amit minden ismerősemnek külön szeretnék elmondani. Vegye is mindenki, aki ezt olvassa úgy, mintha nem az újságban, hanem egy neki küldött magánlevélben olvasná ezt.

Az új divat teljesen új vonalakat hozott. Alul minden glocknis, hátul többnyire szembeboruló vonalak — az egész ruha igen rövid, alig térden — alul érő. A nyakkivágás kicsi, ettől csak néhány nagy modellhez speciális kivétel jár el, akik felszokhatók nyakakat hoztak. Arany-ézüst himzés erősen tartja magát, az estélyi ruhákban a gyöngy és fémlapocskák vezetnek. Színből fekete, sötétkék és zöld az uralkodó színek, arany-ézüst és másszínű bordszínnel. A bőrkön színes kis kövek kirakása a divat, különösen gyakori a fekete ruha piros és arany díszítéssel. Ugy ruhán, mint kabátban járja úgy a szörme, nagyon kedvelt a fű, mint zsinór, valamint gomb is. Az estélyi ruhák nagyrésze csipkés, egy újfajta selyemszövet, egy újfajta mattselyem, mely a crêpe de chine-nél tömörebb, igen gyakori. Tartja magát a crêpe-satin is. Kosztümöt csak igen kevesen kreáltak, ezzel szemben a nagyobb házak couplet-kat hoznak, selyem ruhát szövetkabátal. Gyakori a selyemruha a kabát szövetjével kombinálva és megfordítva is. Sűrűn szerepel kabátban a fekete cíbelin is, ellenkezően beállított részekkel. Kalapban továbbra is a színes bársony kalapok vezetnek, nagyon sok felhajtással, annyi különböző formában, hogy külön felsorolni őket szinte lehetetlen. A frizura? Nem is láttam hosszú hajat, azért a nagy fodrászok kísérleteznek a kontyúal estélyi frizurának és a fül mellett előre fésülők a nehezen megnövesztett tincset, ami nagyon ritka arcnak áll csak jól. Akinek hátul hosszú már a haja, az felsodorja reifra, úgy is kedvelik.

Nagyjában ez az idei szezon kreációja. Páristól messze el mindenfelé, ahol gondnal figyelik az évről-évre felbukkanó újdonságokat, ezek a változatok adják a hölgyek idej gondjait-dolgait.

Schwartz Lajosné.

Selyemfényű túszer, grenadin, függöny és ágylétrát 150-200 cm. HAJNAL és ROZSA cegnél

A betörők klubja

Írta HENRY A. HERRING

18

I. kötet.

Driver gunyosan kacagott.

— Te huncut! Isten! — kiáltotta végül, — mért nem tudtál nekem is ilyen ártatlan pófát adni! Csak egy tanácsot adhatok magának, öreg tolvaj, tartsa meg ezt az arckifejezést a vádoltak padján is, ez talán megmentheti.

— Felteszem, nem azért hívtam ide, hogy sértgetessen? — mondta Toft ur sok méltósággal.

— Maga egy nagyszerű fickó! — válaszolta Driver őszinte csodálattal. — Azonkívül határozottan gondolatélvő is. Igaza van Septimus, nem ez volt az okom. Azért jöttem ide, hogy magától egy kulcsot és egy névjegyet kérjek kölcsön.

— Egy kulcsot? kérdezte Toft ur megkönynyebbulva, de nagyon elcsodálkozva.

— Igen, a prémkereskedőegyesület ezüst-kamrájának a kulcsát.

Toft ur magasra huzta a szemöldökét.

— Ön tréfál, — mondta.

— Olyan tréfásnak találja a külsőmet? — válaszolt a másik vadul és fenyegetőleg. — Nagyon viccesnek találja! — ismétlé ordítva és öklével az asztal közepére vágott, hogy minden szem egyszerre feléjük irányult. Toft ur nyugtalanul fohászodott hozzá, hogy maradjon csendben.

— Akkor ne ingereljen! — dörmögte amaz. — Magánál van a kulcs?

— Igen... azaz... nem... — tétovázott Toft ur.

— Adja ide — szölt rá a másik szigoruan.

— De kedves uram... — dadogta a boldogtalan Septimus.

— Én nem vagyok magának se kedves ura, se más egyebe, — szölt a másik nyersen, — hagyjuk hát az élele beszédet. Én olyan szelid és türelmes vagyok, mint egy tehén, ha tisztességesen bánnak velem, de ha ingerelnek, bősztült bika leszek! Ide azzal a kulccsal!

— Az lehetetlen.

— Lehetetlen?! Ugy is jó. — szölt Driver ur és felállott. — Az admirális egyelőre még csak bizalmatlan. Holnap azonban mindent tudni fog és maga is, tiszteltreméltó Septimus Toft, mihielyt megkapja az öt évet.

— Az Isten szerelmére, ne beszéljen olyan hangosan, — könyörgött Toft, aggodalomtól remegve. És hogy időt nyerjen, kuszált gondolatait rendbeszedni, hirtelen megkérdezte:

— De hát mit akar ön azzal a kulccsal?

— A medallionom mellé akarom akasztani, — mondta a másik ironikusán. — Részletes felvilágosítással nem óhajtok magának szolgálni. De hogy tulterhelt lelkiismeretének viharos háborgását lecsillapítsam, megígérhetem, hogy a kulcsot 48 órán belül visszakapja és hogy egyetlen darab szörmé se fog hiányozni.

— Különös... — vélte Toft ur hitetlenül. — Ebbeni gaza lehet. S hogy a dolgot különösnek találja, annak oka az, hogy én egy érdekes ember vagyok, maga pedig egy átkozottan közönséges fickó. Megkapom hát végre azt a kulcsot, meg azt a vacak névjegyet?

— És ha valaki kérdezné, hogy honnan szerezték ezeket?

— Azt mondanám, hogy elvettem magától,

mialatt uraságod egy ópiumbarlangban vagy, hogy egy alagútban találkoztunk valami hasonló mondanék, de egész nyugodt, hogy biztosan mondanék valamit.

Toft ur alig hallotta, hogy kinzój szél. Amennyire idejei engedték, világot gondolt mindent pro és contra. Készen volt a prémkereskedők egyesületénél neki volt kulcsa az ezüstkamrához, rendes menete szerint jövőre elnök egyesületnek, de ha az ezüsttel valóban rendben, akkor ez kizártnak tekintendő, azonban még mindig jobb, mint üzletkainak nyilvánosságra hozatala. A kulcs is lophatták tőle. A legkitűnőbb embereket szítték már el egy kulcsot, vagy is Senki sem teheti fel róla, hogy ő ezüzt Viszont az admirális... .

— Ha én most odaadom önnek a kulcsot, — ki biztosít arról, hogy nem megint hasonló zsarolásokkal holnap napután?

— Ez valóban egy rébusz, — mondta ver, — és mivel én sohase foglalkozom szok megfajtásával, ezennel feladom a napután?

(Folyt. köv.)

A szépség fogja

AGI

Számos elismerő levél bizonyítja a színtények csodás hatását. A gyógyszerárban és drágakőben a megyei főraktárban.

Farkas István „Apolló”

Frații KOMLOS Testvérek

Gyári raktár — Nagykereskedés. Strada Jorga (Zöldfa-utca) 13. — Telefon 3-2

ANDRÁSSY

Oradea-Mare, Str. Vlahuța (Szent János-utca)

Szücs és szörme üzlet

a legújabb divatu szörmek, bőrk, sport-kabátok, méret után a

legolcsóbban készült

Mielőtt **BUTORT** vásárolna, **DANIBERG és WALDNER** butornagyáru tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz.

Hatóságilag engedélyezett végeladás

a „Hófehérke” áruházban

Sas palota, Piața Unirii (Szent László-tér) 4. sz.

Üzlet felosztás miatt az összes raktáron levő szövet, kötött és rövidáruk záros határidőn belül minden áron kiadásra kerül; üzlethelyiség kiadó, berendezés eladó

5 milliárd koronával megszökött egy ügynök

Budapest, szeptember 12. Tegnap délelőtt 11 óra tájban az ügyészségről érdekes elutasító parancs érkezett a budapesti főkapitányra. A vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott Vajda István 44 éves, nagyváradi ügynök ellen, akit csalással, sikkszerű okirathamisítással vádolnak. Az elfogatási parancs szerint Vajda István körülbelül 5 millió brona értékű árut sikkszerű üzleti feladatok megszökött Budapestről.

Smelyleírásának adatai szerint Vajda István magas növésű, jólöltözött, borotvált arcú, fiatal férfi, aki minden valószínűség szerint Csehszlovákiába szökött, Vajda István fogatási ügynök, de egyik érdekes alakja volt az utóbbi éjszakai életének.

Négy héttel ezelőtt bűnvádi feljelentést tett a budapesti főkapitányságon a Kállay & Bércsi cég, amely elpanaszolta, hogy Vajdának 500 millió korona értékű árut szállított, hogy az árut Budapesten részletre értékesítse. A bécsi cég azonban az áruval semmi közönséget nem kapott.

A feljelentést nem sokkal később egy bűnvádi feljelentés követte. Egy olasz vállalat 500 millió korona erejéig tett feljelentést Vajda ellen és azonnali elfogatását kérte.

Harminckét feljelentést egy budapesti gyár tett Vajda ellen. Ekkor kezdte a rendőrség kezeledni, akin a hitelezők körülbelül 5 millió forintot követeltek. Abban az időben Vajda Csehszlovákiában üzleti uton volt. Amikor hazatért, kiderült, hogy közben áru- és értékpapírokat értékesítette és megszökött Csehszlovákiára.

Vajda István elegáns barátját tartott, állan- gatója volt a kártyakluboknak. Az egyik klubban a legutóbbi hetek folyamán 500 millió koronát veszített kártyán. Megállapították, hogy nemcsak a kártya és a lóverseny is szenvedélyei közé tartozik és körülbelül 800 millió koronát játszott a bukások erejéig.

A rendőrség adatai szerint barátját is fel- ültette. Azt ígerte neki, hogy együtt szöknek, mire azonban a barátja lakására érkezett, már csak hiult helyét találta.

A ma délelőtt kiadott elfogatási parancs alapján elsősorban Cseh-Szlovákiában keresik, mert adatok vannak rá, hogy az 5 milliárd koronával megszökött ügynök a csehszlovák hatá- ron keresztül hagyta el az országot.

A Rimanóczy-bérlet ügye

Több hónapja immár, hogy Vajda Sán- dornak, a Palace-kávéház bérletjének aján- lata folytán ismét napirendre került a város- házban a Royal-művek bérletének ügye. A tanács megállapította, hogy a szerződés szer- rint a városnak joga van revízió alá venni a bérösszeget és ezzel a jogával élni is fog. Meg is állapodtak egy háromtagú döntő- bizottságban, amelybe egy tagot a város delegál, egyet az érdekelt vállalat. A város a maga részéről, mint döntő bírót Szemere Miklós bankigazgatót kérte fel, míg a Ro- yal-művek nem nevezték meg döntő bírójukat.

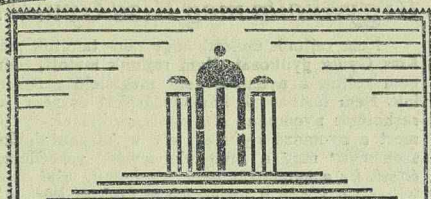
Azóta hónapok teltek el és ebben az ügyben nem történik semmi. Mintha a vá- rosnak nem is volna szüksége a többlet- bevételre, elaltatták és elhallgatták az egész döntést. Csodálkozunk rajta, hogy a dele- gált vezérigazgatóval is ilyen furcsa játékot űzött a város, hogy ilyen megtisztelő megbí- zatást ad neki és azután működését nem veszik igénybe. Szeretnők tudni, milyen ke- zek csittitják, altatják és temetik el ezt a döntőbírárságot?

Vas és rézbutori

sodrony ágy-betétet gyárt:

MADAS

Strada Tudor Vladimirescu (Magyar-utca) 18. szám.

A Sutenberg Dalkör matinéja a Kalfi. Körben szeptember hó 13-án d. e. fél 11 órai kezdettel.

Sok pénzt takarít meg, ha szükségleteit a Hajnal és Rózsa cégnél szerzi be. Szövet, vászon, paplan

Újjáalakítom

régi rossz borkabátját. — Új borkabátot legolcsóbban **Suchis** bórúhakesztő- nél, Strada Baross 7. szám.

Butortermelők!

Kiállítást rendeztem

saját raktárhelyiségemben, ahol szebb- nél szebb bel és kültöldi

furniok

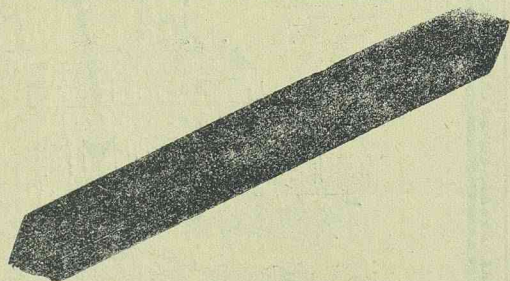
eredeti kötésekből, valamint enyvezett lemezek **vételkényszer** nélkül meg- tekinthetők.

Hans Lajos

Bul. Reg. Ferd. 10. Bejárat az I. C. Brațianu — (volt Szaniszló-utcáról).

Csipekendizést olcsón vállal Fischer-szalón, Str. B. P. Hasdeu (Hármas-utca) 10. sz. alatt

A Csarnok mintavásárán minden látogató

ingylen sorsjegyet kap

SEPTEMBER

12-15

Legolcsóbb bevásá- rás! Minden- nap sorsolás

Nyeremény tárgyak

Nyereménytárgyak

Egy női szőrmebunda
Egy gyermekkosci
5 drb. óriási porcellán baba
12 drb. finom mosdószappan
Egy nagy utazóbőrönd
Egy 6 szem. porcellán kávékészlet
Egy drb. perzsa összekötőszőnyeg
2 iskolatáska
Egy 6 szem. csiszolt compókészlet
2 nagy játékmedve
6 drb. finom női kiegészítő
Egy „Loschafix” sokszorosítógép
Egy porcellán moccakészlet
Különböző gyermekjátékok
Egy gyermek szőrmebunda sapkával
100 kiló kockacukor
3 üveg finom kölnivíz
Egy gyönyörű perzsa imaszőnyeg
Egy finom bőr uti kazetta
Egy 6 szem. csiszolt vízkészlet
12 pár finom flór női harisnya
Egy 6 szem. sárgaréz moccakészlet
2 szép virágváza
10 drb. gummibaba
Egy 6 szem. csiszolt söröskészlet
2 mérleg
Különböző nagyságu lapdák
Képeskönyvek
Stb., stb.

Flegman Armin kirakatában láthatók

Ki gyilkolta meg Kiss Gyulát?

Nem rajtunk mulott, hogy nem találtuk meg Kiss Gyula gyilkosát. Nem rajtunk mulott, mert nem voltak a nyomozáshoz megfelelő eszközeink. Nem tarthatunk házkutatásokat és nem kereshetünk nyomokat ott, ahol szerettünk volna, mert a nyomozó riporter elé a „magántulajdon szentsége” meg a „magánlakásért” veszedelme állott. Ez a nyomozás nem indult, mint amelynek a végén a tettes kézre szokott kerülni.

De nemcsak mi nyomoztunk. Nagyváradon a titkos Sheriohalmesek egész légioja kutatta jobb ügyhöz méltó buzgalommal, hogy ki lehet az az elvetemült, aki ilyen borzalmas módon kivégezte a szegény Kiss Gyulát. Kaptunk tanácsadó leveleket, hogy hipnotizáljuk Zsurkucot, hánha a hipnotikus álomban majd elmondja, hogy ki a gyilkos. És összeültek a spiritiszták. Nagyváradon eleget vannak és az éjtelmi találkozóik misztikusabbak a kísértetjárásnál is.

Nem tudni, hogy a spiritiszta szeánsz meddig tartott-e „hangolva”, vagy pedig valamelyik gonosz szellem volt vices kedvében, de tény az, hogy az egyik szeánszon, amikor a kísérteties csendben elkezdett kopogni a szellemidéző asztal és a médium kezében elindult az írón, az elebe tett fehér papíron egy név kerekedett ki: Kiss Lajos.

Nagy meglepetéssel fogadták a szellem-leleplezését. Megindultak a találgatások, ki lehet ez a Kiss Lajos és az egyik úr, aki az összes lapokat végigolvasta és így „alaposan” ismerte a nyomozás részleteit, felkiáltott:

— De hiszen az a meggyilkolt édesapja!

Nahát úgy látszik a szellem nem volt diszponálva, vagy éppen be akarta csapni a kíváncsi embereket. Úgy kell nekik, miért nyomoznak ők is. Nem elég a rendőrség?

A Kiss Gyula apjáról szegényről, erről az életverte kis vincelléről igazán nem szabadott volna ilyet állítani annak a tapintatlan szellemnek.

* Nagyon sok felesleges gondtól szabadul meg az, aki nem csinál sokféle adósságot, hanem egy helyen vásárol meg mindenféle ruházati és kélménye szükségletet. Forduljon mindenki bizalommal HELLAS RT.-céhez Kossuth-u. 14., telefon 960, ahol családjának mindennemű ruházati szükségletét, szöveget, selymeket, szőnyegeket, stb. a legolcsóbb napi árak mellett 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre vásárolhat meg.

Reisinger Arnold

mechanikai üzeme
Str. Alexandru 48

* Egysapka és kalapok készítését, alakítását jutányosan vállalja Verner kalap-szalon, Lukács György-u. 41.

Tanuló zongora 15000 leiert kapható Bulev.
Regele Ferdinand 14. sz. STERNBERG.

* Szülők figyelmébe! Iskolai egyenruhákat a legjobb kivitelben jutányos áron készít Nagy P. István uridivat-szabó, Bul. Reg. Ferdinand 20.

* Fényképzési műtermem megnyílt Regele Ferdinand (Rákóczi) ut. Bazárépület (volt Molnár műtermem összes helyiségeiben.) Kertész fényképész.

Najnik és festőárak eddig nem létezett árakban
ENGEL LAJOSNÁL
Sas-passage, volt Enyveshát helyén

Férfi harisnyák Darvasnál
megtekintendők

Gyermek harisnyák Darvasnál
legolcsóbban.

Selyem száll ujdonságok
Darvasnál.

Tudja már?

* Oriási választékban érkeztek eredeti angol női és férfi divat- és télikabát-szöveget a HELLAS RT. részletáruházba (Kossuth-u. 14.), ahol minden ruházati cikket és textilárut 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre a legolcsóbb készpénzárak mellett lehet megvásárolni.

PERZSASZŐNYEGEK részletfizetésre is kaphatók STERNBERG-nél Bul. Reg. Ferdinand 14

* Flegmann Ármin-cég szövet- és szőrmefelöltő ujdonságai megérkeztek. Olcsó szolid árak.

Flanell és barchend ujdonságaink megérkeztek LEITNER MÁRTON R. T.

* Szabászati és kalapkészítő tanfolyam a nyári szünet után szept. 10-én megnyílt. Növendékek mintakészítményei a Rimanóczy-utca 13. sz. alatti kirakatban láthatók. Beiratkozókat naponta délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig fogad Orbán Sándorné, a szakiskola vezetője Rimanóczy-utca 13.

* Legszebb és legfinomabb kivitelben női és férfi bőrkabátok megrendelhetők. „Chic” bőruhászalon Bul. Reg. Rerd. 20. Ezelőtt Calea Victoria 1.

* Ne adjon ki ezeket egyszerre, amikor minden ruházati textilárut, kélményfelölt, szőnyegstb. a legolcsóbb készpénzárak mellett 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre vásárolhat meg a HELLAS RT. részletáruházban (Kossuth-u. 14.) Telefon 960 sz.

Legjobb formájú gyermekköcsök dús választékban
ENGEL LAJOSNÁL
Sas-passage, volt Enyveshát helyén

Fehérmű és ágymű vásznak, batiztok dús választékban Hajnal és Rózsa cégnél I. Vulcan 1

A külföldi vasuti jegyeket minde szigorúan a napi kurzuson árusítja a N. köz. Hálókocsitársaság nagyvárad. (Hegedüs Hirlapiroda).

MOZI

— A Dorian-filmszínházban ma, nap utoljára látható Harry Piel nagysz. filmjének, az „Emberek és álarok” első részének izgalmas első része. A 6 nagysz. filmen Harry Piel hihetetlen rokat végez: egy kötél-vasut pályát terőkön valóssággal szédítő dolgokat. Előzőleg színre kerül: „Egy kitűnő parti” című 2 felvonásos burleszk. adások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. Holnap, hétfőn kerül színre az „Emb. álarok” második része, melyben Piel Baragistánba, az exotikus kelet szögébe kerül, ahol mint uralkodó sz. Hihetetlen kalandokon megy keresztül, melyek megmozgott merészséggel és győgal oldja meg mindenkor feladatát. adások hétköznap 5, 7 és 9 órákor kezdenek.

— „Oroszlánfejű ember”. Ez a címe annak a hatalmas kalandor, amelyet az Apolló- és Atlantic-mozg. nap mutattak be. A legelképzelhető kalandok, veszedelmes trükkök, kópereg le a film, érdekfeszítő történet, amely egy végrendelet körül játszó főszerepet Kathler O'Connor, a moiban a „női Harry Piel” jelzővel megkitűnő színész játsza, aki bravuros ségével valóban méltóvá teszi mag. zőre. A film első része szombat és vasárnap 11-ik része hétfőn és kedden megy.

Világ Áruház megnyílik

Szept. 14-én
Sas-passage,
Piata Uniri Főkapunál

Hétfőn reggel!
volt Grünberger & Várnai
helyiségében

Értékes
kerülnek

Őszi- és téli kabát
és kosztüm kelmék
Vásznak
Barchetek
Flanetek

Árany olcsósága szenzációt keltenek. — A vásárló közönségnek saját érdekéért, hogy áruházamat felkeresse!

hogy a legjobb iskolacipőt legolcsóbban csak a „Fecske” Zsigmond és Ad. cégnél, Str. Iorga (Zöld utca) vásárolhat.

ÚJDONSÁGOK

NAGYVARAD ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Hyben:	Vidéken:
Évesre 600 lei	Egész évre 960 lei
300 lei	Félévre 480 lei
150 lei	Negyedévre 240 lei
50 lei	Egy hóra 80 lei
Telefonszám 38.	

Ipunk legközelebbi száma a hétfői szertdán, a rendes időben jelen-

Pásban jegyzik a magyar koronát. Pá-
entik: Az itteni tőzsde tegnap első
mal jegyezték a magyar korona ár-
Egymillióért 299 frankot adtak.

zhalt egy híres német vigjáték-író.
jelentik: Kadelburg Gusztáv, a
de ismert vigjáték-író hetvennégy
időben tegnap meghalt.

rendszer a bálak engedélyezésénél.
gizminiszterrel rendelet érkezett a
egre, amely a jótékonycélú bálók
re vonatkozólag intézkedik. Az új
értelemében a jótékonycélú bálók
csak a polgármestertől kell, hogy
kérjenek a bál megtartására.
a polgármester adja az engedélyt
rejejtékokra és húzásokra is. Azok-
ulatságoknak az engedélyezéséről,
a jövődelmet nem fordítják jóté-
ora, ezután is a rendőrprefektushoz
örülni.

ierátum a cionista kongresszusról.
sionista kongresszus erdélyrészi de-
s a Mizrahi világkonferencia elnök-
a Altmann Sámuel Bécsből hazaér-
t, hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 óra-
na az Apolló-mozgó helyiségében
előját, úgy a cionista világkongressz-
namint a Mizrahi és Ceire Mizrahi
ferenciájáról, amelyre ezután is
a Oradea-Mare összsszidóságát. Be-
linincs! A Mizrahi erdélyrészi köz-

jelent Ben Ami második utlevél-
a. Az „Uj Palesztina” sikere után most
arbusse, a világhírű francia író hívja
figyelmet Ben Ami „Európától—Azsiáig”
nalmasan érdekes második utleirőköny-
ely a Verlag Julius Fischer kiadásában
ban jelent meg Bécsben és már nálunk
tő. Ben Ami ebben a kötetben is telje-
s eddig még sehol nyilvánosságra nem
leírásokkal lép a közönség elé. A két
s érintkezési pontján, a festői és titokza-
poruszban peregek le a könyv érdek-
seményei. Az író élvezet bennünket
l kísérteties sikátoraiba, besurran ve-
európai negyedik csapászekébe és éjsza-
hokba, résztveszünk keleti bachanalia-
rútt izgunk Galata lányos utcáin, egy-
tűnk az orosz nagyhercegek és arisztok-
ubájban, napok hosszat csavargunk az
arv napsütötte öblében, az egyik tenger-
ában, egy egészen különös zsidó fajtával
tűnk meg és szünet nélkül az íróval, hogy
megyünk mindenütt az íróval, hogy
nyomon mellette vagyunk. Egy gyönyörű
azással ér fel Ben Ami új könyve, ame-
ng csak elevenebb tesznek a csodaszép,
en készült felvételek. A cimlap Franz
hal hírneves modern festőművész al-

MATHAN

gyermekcipők kizárólag
CHARD cégnél kaphatók.

ERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

* MINDENKINEK MEG KELL NÉZNI a
Gutenberg Dalkör matinéját, mely ma dél-
előtt pontosan fél 11 órakor kezdődik
a Kath. Kör disztermében. Nagyszerű, szórakoz-
tató műsort mutatnak be két szép szociális
dráma kíséretében, belépő díj nélkül.

* Hangverseny a baptista templomban. A
helybeli baptista gyülekezet jól képzett ének-
és zenekara ma, vasárnap délután 6 órai kez-
dettel hangversenyt rendez a Bunytay-ligeti
templomban, a következő programmal: 1. Jer-
tek el: Mendelsohn. 2. Megnyitó beszéd:
Darabont Gyula hitk. előjáró. 3. Miatyánk
(quintet): G. Meyerbeer. 4. Szavaltat. 5. Vár-
lak... (szoprán szóló): Cherubini. 6. Alkalmi
beszéd: Bordás I. lelkesz. 7. Jól vigyázz
(sextet): Smetana. 8. Szavaltat. 9. Miatyánk:
Krause. 10. Szavaltat. 11. 42-ik zsoltár: Men-
delsohn. A hangverseny nyilvános és díj-
mentes.

* Adakozások a leányváraházak: Özv.
Klein Sámuelné 200 lei, Steinschreibez Sándor-
né 200, Heifer Sámuel Oravica 100, Büchler
Mártonné 100 lei.

* Munkásgyűlések. Ma, vasárnap a festő-
munkások rendkívüli taggyűlése az új Munkás-
otthonban, 9 órai kezdettel, a szabómunkások
taggyűlése 10 órakor, a molnárok taggyűlése
délután 4 órakor. Minden érdekelt munkás
pontos megjelénését kéri a Vezetőség. —
Kedden délután a népszerűség taggyűlése,
este a Derby-, Carmen- és Triumf cipőgyárak
együttes érkezlete az új Munkásotthonban.
Szakszervezeti Tanács.

* Két betörés tetteseit keresi a rendőrség.
Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka egyszerre
két betörés történt a városban, amelynek tette-
seit mindezekig nem sikerült elfogni. Ismeretlen
tettesek behatoltak özv. Salamon Miklósné Ale-
xandri (Teleki) utca 63. szám alatti lakásába és
a padláról 6000 lei értékű fehérműt loptak el.
A másik betörés Stiaszni Gyula Str. Lovas 21.
szám alatti vendéglőjében történt. Innen pohá-
rakat, edényeket és tányérokat loptak el a be-
törők 6000 lei értékben. A rendőrség a betörők
nyomában van, mert a betörés elkövetésének
módjáról feltételezik, hogy kik voltak a tettesek.

* Esti nyelv- és levelezési tanfolyam. Co-
roiu Péter s. tanfelügyelő és Karácsonyi János,
a Nemzetközi Dunabizottság volt tisztviselőjé-
nek román-magyar-német-francia nyelviskolája,
melyet már olvasóink figyelmébe ajánlottunk,
a Printul Carol (Szilágyi Dezső) utcai izr. elemi
iskolában megnyitott. A közönség — mint ez
előrelátható is volt — a két jónövű szakem-
ber nyelviskoláját szívesen karolta fel, ami
őszinte örömről szolgál, mert — vélemény-
ünk szerint — e tanfolyam egy régóta nél-
külözött szakotatást van hivatva pótolni. Az
oktatás ötös csoportokba történik és így a
biztos siker már előre is garantálva van. Be-
iratkozni lehet naponta 11—12 és 6—7 óra kö-
zött Klein Gyula könyvtárában, hol az ér-
deklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

* Eljegyzés. Sticz Margit és Tem
Lajos jegyesek. (Minden külön értesítés he-
lyett).

* Folyó hó 12-én nyit meg Zsigmond
Béla képtárlata Bul. Reg. Ferdinánd 23. sz.
alatti, a Gracia-műteremben.

* Molett hölgyek számára utolérhetet-
len melltartók melltartó- gyomor- és has-
kötő kombinációk rendelhetők exvéní ter-
metre csakis: Kováts Sándornénál Nilgesz-
telep. Legújabb divat.

* Szabónók figyelmébe! A Chic Pari-
sien legújabb 326-os dupla száma megérke-
zett a Hegedüs Hirlapírodába.

* Alföldy László és neje tánciskolájá-
ban Parcul Traian (Széchenyi-téri) kioszk,
az őszi tanfolyam baba, diák, felnőtt, vala-
mint a rendes szombati gyakorló kolónok
október hó 3-án, szombatán kez-
dődnek meg! Az összes táncújdonságokból
különórak vehetők! Iratkozni f. hó 28-ától
lehet.

A Csarnok mintavására megnyit!

Első sorsolás ma, vasárnap délelőtt 10
órakor HICA JÁNOS közjegyző jelen-
létében. Az eredmény kifüggesztve a
kiállítás bejáratánál.

* Rácz Gusztí Temesvár közkedvelt hir-
neves zenekara szombattól keddig naponta
déllelőtt 10 órától délután 7-ig játszik a Ko-
vacs Testvérek Nagyruházában.

* Aki bármilyen textilárú, női vagy férfi
ruha- és télikabátöveget, felhőrműt, sely-
met, bársonyt, szőnyeget, stb. igen előnyö-
sen és olcsón akar vásárolni, az keresse fel
bizalommal a HELLAS RT. részletáruházát
(Kossuth-u. 14.), ahol mindent 20 heti, vagy
5 havi részletfizetésre készpénzárak mellett
kaphat meg.

Bródy: Rembrandt fejek 150 lei.

Legszebb damaszt asztalművekben dus választék
Hajnal és Rózsa vászon és női divatáruházában

Ígazán jess nő

csak az lehet, aki a szabadalmazott

Diana hasfűzőt

viseli. Egyedüli gyártója:

Mme Löwy

Diana hasfűzőszalonja

Oradea-Mare

Strada Vlahuța (Szent János-utca 38. szám)

Károly trónörökös pályán ma, vasárnap

délután 5 órakor

NAC — CFR.

előzőleg 3 órakor

Makkabea — Bihorul

I. o. bajnoki mérkőzések.

Mérsékelt helyárak. Mérsékelt helyárak.

Szülők figyelmébe!!

Felhívjuk szíves figyelmü-
ekt, hogy a közelgő iskolai
szezona, mindenféle is-
kolaszert, rajzeszközök,
füzetek a legjobb minő-
ségben a legolcsóbb árban

VICTORIA könyv- és papírkereskedésnél

Str. Avram Iancu 8 sz. — Sas bójáráttal szembe
szerezhetők be.

Nagyobb kereskedelmi gyakorlattal

bíró tisztviselő délutáni fog-
lalkozást vállal. Eretleg egész
napra is. — Megkeresések
„Onálló” munkaerő jeligére kérek.

* Vegye meg a Die Wienerin divatlap legújabb számát, szabásívvál, igen szép modellekkel a legszebb kis olcsó divatlap kapható a Hegedüs Hirlapsirodában. Ára 40 lei.

NYILTÉR

A fájdalomtól porig sujtva, de a Mindenható akaratában való megadás-sal jelentjük, hogy

Kolliner Miksa úr

a legjobb férj, atya és nagyatyja, életének 80-ik és boldog házasságának 46-ik évében, e hó 11-én este 9 órakor hossz-szas szenvedés után csendesen jobblétre szenderült.

Drága halottunkat e hó 13-án d. u. 5 órakor kísérik az Egyesülesi-tér 12. sz. alól örök nyugalomra a Dorobantilor (Rulikovszky)-uti izraelita temetőbe.

Legyen áldott emléke!

Ozv. Kolliner Miksáné
sz. Fleischer Janka özvegye
Kolliner Gyula fivére

Ozv. Fleischer Gyuláné
Fleischer Fanny sógornói
Iren, férj. özv. Dr. Reich
Beláné

Erzsi, férj. Kerekes Manoné
Kolliner János gyermekei
Reich Lili, férj. Stauber
Pálné

Reich Olga unokái
Kerekes Manó veje

Jakobi Testvérek

lisztnagykereskedés és kenyérgyár.
Strada Oltenia (Csengeri-utca) 1.

Kipróbált legjobb minőségű liszték

kicsinybeni eladására. Ep. Radu (Sztaroveszky-u.) és Str. Oltenia (Csengeri-utca) **szarkán** lisztüzletet nyitott.

96% Megrendeléseket házhoz szállít!!

KÖSZÖNETNYILVANITÁS

Mindazoknak, akik szegény lelked-
hetetlen férjem, Spacsek Lajos ei-
hunytá alkalmából részvétükkel fáj-
dalmunkat enyhíteni igyekeztek,
különösen a Kimanóczy butor és
vagongyár igazgatóságának tiszt-
viselőkarának és munkásainak, va-
lamint minden jó barátunknak ez-
zen is köszönetet mond

özü. Spacsek Lajosné és családja.

TÖZSDE

Zürich, szeptember 12. (Nyitás.) Berlin
12331, Páris 2430, Newyork 518, Prága 1525, Lon-
don 2511, Bukarest 255, Budapest 7265, Bécs 7305

Bukarest, szeptember 12. (Zárlat.) Devi-
zák: Páris 967, London 996, Newyork 204 há-
romnegyed, Milánó 845, Zürich 3970, Wien 2890,
Prága 610. Valuták: Font 980, fr. frank 975, sváj-
ci 39, lira 830, dinár 355, dollár 204, osztrák 29,
magyar 28, szokol 600.

Zürich, szeptember 12. (Zárlat.) Berlin
12360, Amsterdam 20820, Newyork 518, London

2511, Páris 2430, Milánó 2115, Prága 1525, Buda-
pest 7270, Belgrád 925, Bukarest 255, Varsó 88
fél, Bécs 7305.

Budapest, szeptember 12. A budapesti
gabonatorzsde záratai: Buza 380, rozs 267 fél,
takarmányárpa 280, sörárpa 360, zab 245, tengeri
277 fél, repce 590, korpa 180.

Cipész-műhelyemet

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)
megnyitottam.

Mérték után készítek első-
rendű cipőket szolid árban.
Javítások gyorsan. — Kész
cipők raktáron.

Szuppper Károly.

Divat

Ridiculók

fésűk, kefék gyer-
mekjátékok, aján-
dektárgyak,
gyermekkoscsik
legolcsóbban

Szabó I.

testáruháza

Sas-passaige

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Str. I. C. Brajanu (Sza-
nizslo-utca 32. szám alatt)

Földbirtok, ház hely, szőlő

fölméréseket, ugyisint
azoknak parcellázásait
előleges költség nélkül
25 évi állami szolgálattal
szerzett gyakorlatával
jutányosan
és pontosan vállalja

ULFERT JÓZSEF

állami fölmérnök

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Covrigilor (Perces)-utca 2.

Autójárat Nagyszalontávi.

Fél 12 órakor indul az Alexandru
utcaól az autobusz Szalontára.
dul reggel 7 óra 15 perckor. — Ma

1 óra, díj személyenként

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel

Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít. Tel</

Dr. Farkas és Dr. Bárdos
iroda Nicolae Zsiga (Lukács György-utca 7. szám.
Kisebb-nagyobb házak, szőlők, házhelyek eladók. —
Üzlethelyiség átadó. — Egy ház berendezett bode-
gával (biztos megélhetés) sűrűn 380 ezerért. —
Butorozott szobák és lakások közvetítése. — Tűzfiz-
rendelés. — **Útveleket elintézés.** — Megbizo-
inknak az irodában és az Elite kávéházban egész
nap rendelkezésre.

ŐZEKE
kettős rendszer, Wenzky gyártmány
8 éves, teljesen felszerelve
Johner József
Bégaújbsor 79. Telefon: 21-02.

**epatriáló
mányok**

**Registru Special
Registru Personal
Lista de vânzare**
15 Lei
Kapható a
nnonenfeld papíráruházban

rszék gyáramban
tele finom butorok minden árban kaphatók
einer buforgyáros
Mare, Strada Avram Iancu (volt Kossuth Lajos-utca) 1. szám

kolozsvári Czell sörfőzde világos „URSUS” söre a
zönség legkedveltebb itala. Össze nem tévesztendő más
ártmányu „CZELL” elnevezésű sörökkel, mert **csak az**
„URSUS”
nevezésű sör az eredeti és közkedvelt,
kolozsvári-Monostori sör!

Dr. Farkas és Dr. Bárdos
iroda Nicolae Zsiga (Lukács György-utca 7. szám.
Kisebb-nagyobb házak, szőlők, házhelyek eladók. —
Üzlethelyiség átadó. — Egy ház berendezett bode-
gával (biztos megélhetés) sűrűn 380 ezerért. —
Butorozott szobák és lakások közvetítése. — Tűzfiz-
rendelés. — **Útveleket elintézés.** — Megbizo-
inknak az irodában és az Elite kávéházban egész
nap rendelkezésre.

Ruhákat legolcsóbban fest, tisztít
gallérokat, kézelőket, legszebben **mos és vasal**
Szabó László
Strada Take Ionescu (Körös-utca) 1. szám
Flók: Bazárépület, Bulev. Reg. Ferdinand

Saját kemencében **égetett zománcozást**
váltakozó javítást olcsón eszközök
ELENA új és használt **varrogep** és
kerékpár raktár és szakszerű
javító műhely, Oradea-Mare,
Piata Mihail Viteazul (Nagypiac-tér) 5. szám alatt.

Géphimzést, tamburirozást
elsőrendű bécsi munkacérrel ju-
tányosan vállalunk.
HORVATINÉ és FENYVESNE
kézimunkaüzlet, Str. Teatrului (Színház-ut.) 4.

Szőrmeáru
óriási választékban feltűnő olcsó árban
Masíts szüics
szőrmeáruházában, Str. Vlahuța (Szt. János-ut.) 2. sz.

I. O. téglá
saját igán hazaszállítva. —: Rabitzlapok kaphatók.
Wasserstrom Sándor
tégla- és cserépgyárában
Siral Mincel (Bonyosor) 33.
Eladó háztelkek kedvező fizetés feltételekkel.
Téglaverők, be- és kihordómunkások felvételnek.

Eladó ház
A Str. Brațianu (Szaniszló-utca) 51. számú ház
azonnal birtokbavehető 4 szobás lakással, kony-
hakerttel eladó. A közelebbi feltételek dr. Imrik
Gusztáv ügyvédnél Gen. Berthelot (Sal Ferenc)-
utca 17. tudhatók meg. — Közvetítők kizárva.

Borzalmas ez a fogfájás!
Enyhülést hoznak
Aspirin
tablettái.
Csak az eredeti csomago-
lást vásároljuk (6 vagy
20 tabletta tartalommal) a
fehér-zöld-piros pecsétbél-
lyeggel ellátva!

Rimanóczy
Műbútor és Parkettgyár R.-I. Str. Clujului 117.
TELEFON 2-79 sz.
Irodabútorok, műbútorok I. és II. oszt. par-
ketták. Fenyő és tölgy fűrészarúk. Pervágas
gatteren. Mindennemű láda-t, összeszege-
zett és szétszedett részekben megrendelésre
azonnal szállítunk.

Gyakorlott
réz- vagy
bronzművesek
felvétetnek a
„Cumina” Csillárgyár R.-I. nál.
Timișoara IV. Strada St. Joffre (Cörök-utca) 9. szám.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egvetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.